

Integrale visie openbare ruimte

Een visie op structuur en inrichting en beheerkwaliteit

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Wat is kwaliteit	7
2.1	Fysieke kwaliteit	7
2.2	Kwaliteitsniveaus	8
2.3	Beheer en Onderhoud	10
2.4	De integrale visie in relatie tot wijkregie	11
3	Structuur en Inrichting	13
3.1	Huidige structuur en inrichting	13
3.1.1	Werkwijze	13
3.1.2	Hoofdstructuur	13
3.1.2.1	Lijnen	17
3.1.2.2	Punten	19
3.2	Visie structuur en inrichting	19
3.2.1	Hoofdstructuur	22
3.2.1.1	Hoofdwegen	22
3.2.1.2	Sport- en groenparken	24
3.2.1.3	Dijken	25
3.2.1.4	Buitengebieden	27
3.2.2	Deelgebieden	30
3.2.2.1	Deelgebied Wonen 1: Binnenland	32
3.2.2.2	Deelgebied Wonen 2: Noord	36
3.2.2.3	Deelgebied Wonen 3: Oranjewijk	40
3.2.2.4	Deelgebied Wonen 4: Buitenoord	45
3.2.2.5	Deelgebied Wonen 5: Ter Leede	49
3.2.2.6	Deelgebied Wonen 6: Centrum-West, Dorpzicht en Bijdorp	53
3.2.2.7	Deelgebied Wonen 7: Paddewei en Molenvliet	57
3.2.2.8	Deelgebied Wonen 8: Nieuweland	61
3.2.2.9	Deelgebied Wonen 9: Waterkant, Gaatkensoog, Havenkwartier en Meerwede.	65
3.2.2.10	Deelgebied Wonen 10: Smitshoek, Riederhoek en Vrijheidsakker	69
3.2.2.11	Deelgebied Bedrijventerreinen Oost	73
3.2.2.12	Deelgebied Bedrijventerreinen Overig	77
3.2.2.13	Deelgebied Centrumgebieden	81
4	Beheerkwaliteit	85
4.1	Huidige beheerkwaliteit	85
4.1.1	Structuurelementen naar functie	85
4.1.2	Totaalbeeld	86
4.1.3	Technische staat	87
4.1.4	Verzorgingsgraad	95
4.2	Ambitie beheerkwaliteit	98

4.2.1	Financiën	98
4.2.2	Scenario's	98
4.2.3	Scenario 1; Voor het huidige budget	99
4.2.4	Scenario 2; De ambitie uit de workshop	101
4.2.5	Scenario 3; Reële keuze vanuit de workshop	104
4.2.6	Scenario 4; Bezuiniging	106
4.3	Afwegingstabel	108
4.4	Onkruidbestrijding in groen	110
5	Conclusies en aanbevelingen	112
5.1	Integraal en outputgericht denken en werken	112
5.2	Implementatie	115

1 Inleiding

Aanleiding

De gemeente Barendrecht heeft behoefte aan instrumenten om te sturen op de kwaliteit van de openbare ruimte. Hiertoe is deze integrale visie opgesteld. De visie geeft een kijk op structuur & inrichting (fysieke verschijningsvorm en de functie van de openbare ruimte) en de beheerkwaliteit (schoon, heel en veilig) van de openbare ruimte. De kwaliteitsniveaus zijn met behulp van vier scenario's met bijbehorende kosten beschreven. De gewenste structuur & inrichting is aan de hand van streefbeelden geformuleerd. Deze integrale visie is een strategisch plan met daarin aandacht voor de structuur en kwaliteit, beschreven aan de hand van kaarten en scenario's. De strategie die in deze visie is verwoord is leidend voor de beleidsstukken van wegen, groen, straatmeubilair en het verzorgend onderhoud.

Doel

"Het verwoorden van een integrale visie ten aanzien van de structuur en inrichting en de beheerkwaliteit van de openbare ruimte, aan de hand waarvan het bestuur strategische keuzes kan maken"

In dit document worden de werkstappen 1 (Start), 2 (Verkenning) en 3 (Visie) van het proces beschreven.

In de eerste stap is een Plan van Aanpak opgesteld en zijn de kaders voor het proces duidelijk gemaakt. Tijdens de tweede stap, de 'Verkenning', is een quickscan van de huidige beleidsdocumenten gemaakt, is de huidige structuur van Barendrecht in beeld gebracht door middel van een rondgang en is de huidige beheerkwaliteit geschouwd.

Tijdens de visievorming is met elkaar nagedacht over de gewenste structuur en inrichting waarbij verschillende knelpunten in beeld zijn gebracht. Daarnaast is tijdens een workshop met raadsleden, vertegenwoordigers van belangenverenigingen, bewonersorganisaties en ambtenaren, gediscussieerd over de gewenste beheerkwaliteit op welke plek.

Afbakening

Met betrekking tot kwaliteit is gekeken naar:

- Verharding;
- Groen;
- Straatmeubilair;
- Verzorgingsgraad.

Met betrekking tot structuur is gekeken naar:

- Bouwjaar;
- Ontwerp;
- Materiaalgebruik;
- Volledigheid;

Leeswijzer

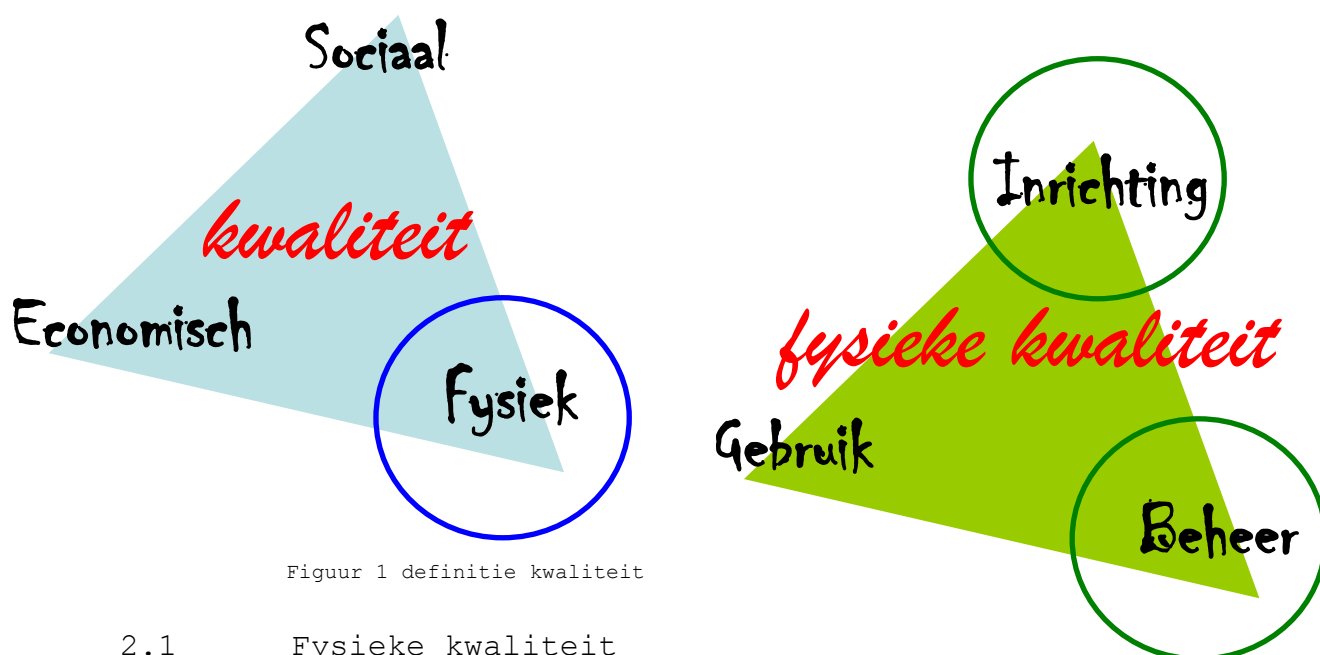
In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van kwaliteit van de openbare ruimte. Wat is kwaliteit en waarover praten we in het kader van dit plan. In hoofdstuk 3 komt de visie op structuur en inrichting aanbod. In hoofdstuk 4 is de visie op het beheer van de openbare ruimte beschreven. Tot slot is er een hoofdstuk conclusies en aanbevelingen, waarin vooral handvatten voor de implementatie van dit plan worden gegeven.

In de bijlage zijn de schouwformulieren, die zijn gebruikt voor het meten van de beheerkwaliteit buiten, toegevoegd.

2 Wat is kwaliteit

Kwaliteit is een breed begrip. Iedere gebruiker van de openbare ruimte zal daar aan andere kwaliteitseisen stellen. Voor jonge ouders is de aanwezigheid van voldoende speelvoorzieningen misschien belangrijk, terwijl het voor de wegbeheerder van de gemeente van belang is dat er geen sprake is van veiligheidsrisico's op de trottoirs, zodat de toegankelijkheid, bijvoorbeeld voor minder validen, goed is.

In de onderstaande figuur staat aangegeven wat kwaliteit is. Kwaliteit is meer dan alleen de fysieke kwaliteit buiten.

Figuur 1 definitie kwaliteit

2.1 Fysieke kwaliteit

In het traject om te komen tot een integrale visie is ervoor gekozen de fysieke kwaliteit van de openbare ruimte als ingang te nemen. Tijdens dit project is gediscussieerd over de huidige en gewenste structuur en inrichting en de huidige en gewenste beheerkwaliteit van de openbare ruimte in Barendrecht.

De economische kwaliteit (werkgelegenheid, etc.), de sociale kwaliteit (sociale veiligheid, prettig wonen, etc.) en het gebruik van de openbare ruimte vallen buiten het kader van dit plan en zullen bij wijkregie worden meegenomen.

Inrichting

In de gemeente wordt de structuur en inrichting van de openbare ruimte gekenmerkt door een grote diversiteit. Dit heeft te maken met de stedenbouwkundige opzet of het moment van aanleg

(tijdgeest). Bij het beoordelen van de inrichting is daarom rekening gehouden met:

- tijdgeest (bouwjaar)
- herkenbaarheid
- functionaliteit
- representativiteit
- materiaalkeuze
- structuren (boomstructuur, groenstructuur, waterstructuur, wegenstructuur en bebouwing)

Beheer

Beheer is erop gericht de openbare ruimte blijvend zijn functie te laten vervullen. Het resultaat van het beheer, of wel de beheer kwaliteit, is te meten aan de hand van een aantal aspecten, namelijk:

- *Technische staat*: is het technisch onderhoud afgestemd om duurzame instandhouding van de voorzieningen te garanderen zonder het gebruik te belemmeren?
- *Verzorgingsgraad*: in welke mate zijn zwerfvuil, onkruid, schade door vandalisme, plasvorming, gladheid, etc. acceptabel?

Daarnaast wordt de beheer kwaliteit beïnvloed door andere aspecten, zoals functionaliteit, herkenbaarheid, representativiteit en dergelijke. Deze hebben meer met inrichting te maken en zijn daarin dan ook meegenomen.

2.2 Kwaliteitsniveaus

Bij het duurzaam in stand houden van de buitenruimte geldt als belangrijk uitgangspunt dat het beheer erop gericht moet zijn de kwaliteit van de oorspronkelijke inrichting te handhaven.

De eisen die aan de kwaliteit worden gesteld, zijn niet voor elk deel van de openbare ruimte hetzelfde. De kwaliteitskeuze hoeft dan ook niet overal gelijk te zijn. Zo heeft een centrumlocatie doorgaans een representatieve uitstraling waardoor er intensiever wordt onderhouden. Om een keuze per type gebied mogelijk te maken, wordt de openbare ruimte verdeeld in *structurelementen*. Zie hiervoor hoofdstuk 3.

Het kwaliteitsniveau is een aanduiding voor de gerealiseerde kwaliteit op een bepaalde plek. Ofwel de resultante van gebruiksdruk en onderhoudsinspanningen (bij een hoge gebruiksdruk is méér onderhoudsinspanning nodig om dezelfde kwaliteit te bereiken) in een structurelement. Er worden vijf kwaliteitsniveaus onderscheiden:

Figuur 2 vijfschaal kwaliteitsniveaus

Deze niveaus zijn uitgebreid en nauwkeurig beschreven in de kwaliteitscatalogus van Oranjewoud. Een weergave van deze beschrijvingen is opgenomen in de formulieren waarmee de onafhankelijke schouw is uitgevoerd (bijlage 2). De onderliggende normen zijn afkomstig van landelijke instituten, zoals het CROW (Centrum voor Regelgeving Onderhoud Wegen) en NL-schoon (Stichting Nederland Schoon). Bij de niveaus geldt dat het hoogste niveau staat voor het meest positieve scenario. Zeer hoog bij het punt snoei-behoefte betekent dus dat er geen snoei-behoefte is. Het middelste niveau 'basis' (zie figuur 3) is het niveau waarmee duurzame instandhouding wordt gegarandeerd. Onderhoud op dit niveau geeft een voor velen acceptabel beeld, maar 'het houdt niet over'. Bij een niveau lager dan 'basis' bestaat, voor het technische onderhoud, risico op kapitaalvernietiging en kans op gegronde schadeclaims. De kwaliteit van de openbare ruimte wordt als niet-acceptabel ervaren. De kans op kapitaalvernietiging is dus bij zeer laag groter dan bij laag. Kapitaalvernietiging zorgt in het algemeen voor een kortere levensduur van de materialen en zelfs schade aan wegconstructies. Eigenlijk wordt er te weinig onderhoud gepleegd waardoor er zwaardere schades ontstaan die meer geld kosten om opgelost te worden. Schadeclaims kunnen betrekking hebben op bomen, verhardingen en meubilair. Een gazon dat een lage kwaliteit heeft, leidt in principe niet tot meer schadeclaims.

Basis
Standaard, redelijk, voldoende onderhouden, wel wat op aan te merken.

Schadebeelden: in beperkte mate Comfort: neemt op plekken af, maar slechts hinderlijk voor fietsers
Reparaties: de uitgevoerde reparaties zijn duidelijk zichtbaar
Schadeclaims: weinig kans op

Figuur 3 voorbeeld basiskwaliteit van wegen

2.3 Beheer en Onderhoud

Het gewenste beeld van de openbare ruimte wordt vastgelegd in een kwaliteitsambitie welke zichtbaar gemaakt wordt door het uitvoeren van beheer en onderhoud. De begrippen beheer en onderhoud worden hier onder gedefinieerd:

- **Beheer**

Alle maatregelen die gericht zijn op de blijvende instandhouding van de bestaande inrichting van de openbare ruimte op een vastgesteld kwaliteitsniveau, waarbij de openbare ruimte blijvend voldoet aan de daaraan te stellen functionaliteitseisen. Beheer is dus conserverend en speelt in op veranderende omstandigheden (klimaat, gebruik, etc).

- **Onderhoud**

De concrete uitvoering van beheermaatregelen. Bij onderhoud worden twee typen onderhoud onderscheiden:

- **Dagelijks onderhoud**

Het dagelijks onderhoud is gericht op het in stand houden van een goede staat van zowel de verhardingen als de groenvoorzieningen. Met dagelijks onderhoud wordt voorkomen dat het materiaal te snel verouderd en daardoor vervangen moet worden. Ook waarborgt dagelijks onderhoud de veiligheid en het comfort van de openbare ruimte. Dagelijks onderhoud van verhardingen bestaat onder andere uit plaatselijke reparaties van asfalt en het herstellen van elementenverhardingen op plekken waar plasvorming ontstaat.. Dagelijks onderhoud bij groen bestaat onder andere uit snoeien en maaien. Ook het schoonhouden van de openbare ruimte valt onder het dagelijks onderhoud. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan het vegen van de verharding en het verwijderen van onkruid uit groen.

- **Planmatig onderhoud**

Planmatig onderhoud is gericht op het in goede staat brengen van de openbare ruimte. Hiermee wordt onder meer rehabilitatie, renovatie en verjonging bedoeld. De letterlijke betekenis van rehabilitatie is 'herstel in de vorige stand of staat'. Dit vindt dus in de regel bij verhardingen en groen plaats aan het eind van de levensduur. Bij de integrale aanpak van ingrepen kan het voorkomen dat verhardingen of groen eerder of later vervangen worden, doordat de planning afgestemd wordt op die van bijvoorbeeld riolering. Wanneer wordt gesproken over renovatie of herinrichting, is meer dan bij rehabilitatie sprake van (mogelijke) wijzigingen in het ontwerp. Er is gewoonlijk sprake van een investering.

Bij groen wordt met planmatig onderhoud vooral bedoeld op het inboeten, renoveren en verjongen van het groen. Daarnaast kunnen vanwege beheer- of inrichtingsproblemen wijzigingen in het ontwerp worden aangebracht wanneer het planmatig onderhoud integraal wordt aangepakt.

2.4 De integrale visie in relatie tot wijkregie

In de uitwerking van wijkbeheer is nadrukkelijk gekozen voor de brede definitie van wijkbeheer. Niet alleen het fysieke aspect, maar ook veiligheid en sociaal beheer zijn beleidsvelden die betrokken worden bij afstemming van werkzaamheden in de wijk en in de communicatie naar bewoners.

Het wijkbeheer zoals dat binnen Barendrecht vorm moet krijgen, is niet slechts gericht op behoud van bestaande kwaliteiten (wijkbeheer), maar gericht op het benutten van kansen (wijkontwikkeling). Om dit te benadrukken is gekozen voor de term Wijkregie.

"Wijkregie is een gezamenlijke aanpak van professionele partners en bewoners met als doel de leefbaarheid in een bepaald gebied te verbeteren. De aanpak richt zich op sociale, fysieke en veiligheidsaspecten."

De ruimtelijke kwaliteit (inrichting, structuur) en de beheerkwaliteit (schoon, heel en veilig) zijn van invloed op de leefbaarheid in de wijk. Deze integrale visie vormt het kader voor het fysieke aspect binnen wijkregie. De oplossingsrichtingen voor verbetering van de ruimtelijke kwaliteit zullen vertaald worden naar een meerjarenplanning. Deze planning zal zowel inhoudelijk als in tijd afgestemd moeten worden met de activiteiten vanuit wijkregie. In de uitwerking van de oplossingsrichtingen kan de afstemming met de sociale en veiligheidsaspecten plaatsvinden. De inrichtingsvoorstellen voor de openbare ruimte worden getoetst aan het Politie Keurmerk Veilig Wonen.

3 Structuur en Inrichting

Zoals in het vorige hoofdstuk al is beschreven, is kwaliteit een breed begrip. In dit hoofdstuk wordt eerst de huidige structuur en inrichting (paragraaf 3.1) behandeld, waarna de visie op de gewenste structuur en inrichting (paragraaf 3.2) aan bod komt.

3.1 Huidige structuur en inrichting

3.1.1 *Werkwijze*

Om de huidige structuur en Inrichting van de openbare ruimte in Barendrecht goed inzichtelijk te krijgen, is een veldverkenning uitgevoerd. Door middel van een rondgang buiten, is de huidige hoofdstructuur bepaald. Tijdens deze rondgang is op de volgende aspecten gelet:

- Bouwjaar
- Typering bebouwing
- Functie
- Globale indruk van de structuur
- Gebruiksintensiteit
- Groenstructuur
 - Herkenbaarheid
 - Belangrijkste soorten
 - Variatie
- Wegenstructuur
 - Herkenbaarheid
 - Belangrijkste typen
 - Ontwerp en maatvoering
- Sterke en zwakke kanten van de (deel)gebieden

3.1.2 *Hoofdstructuur*

De hoofdstructuur voor Barendrecht is opgebouwd uit vlakken (centrum- en accentgebieden, woongebieden, groengebieden, bedrijventerreinen en buitengebieden), lijnen (hoofdwegen en dijken) en punten (knooppunten en accenten). In de volgende paragrafen wordt deze structuur per type gebied behandeld en in de kaart op de volgende pagina (figuur 4) is de huidige hoofdstructuur weergegeven.

Vlakken

Centrum- en accentgebieden

Het historische centrum van Barendrecht is gesitueerd aan de Dorpstraat. In de 70'er jaren is ten zuiden van de Binnenlandse Baan een nieuw winkelcentrum ontstaan aan de Middenbaan. Dit winkelcentrum is op een historisch dijklichaam gesitueerd. De kwaliteit van het centrum van Barendrecht zal de komende jaren een impuls krijgen. Versterking van de samenhang, gezelligheid en levendigheid van het centrum zijn daarbij de kernbegrippen. De middelen om dit te bereiken zijn: toevoeging van woningbouw in de vorm van appartementen, beperkte uitbreiding van horeca en winkels, ontwikkelen van voldoende parkeergelegenheid en realisatie van een sfeervolle openbare ruimte.

In de wijk Nieuweland is aan het Muziekplein een modern winkelcentrum gesitueerd. Het meest recente winkelcentrumgebied is gesitueerd aan het Middeldijkerplein in Barendrecht-Carnisselande. Dit plein ligt op het knooppunt van infrastructuur (tram) en een historisch groen lijnelement (Middeldijk).

Het centraal station is een verzamelplaats voor bezoekers en bewoners van de gemeente. Het station is vanaf twee pleinen toegankelijk en deze pleinen vormen daarmee de entrees van Barendrecht. De pleinen zijn via het plein op de overkapping met elkaar verbonden.

Woongebieden

Barendrecht-Centrum bestaat uit verschillende wijken met zowel historische (vanaf 1925) als moderne bebouwing (in- en uitbreidingen). Barendrecht-Carnisselande is met name na 2000 sterk gegroeid. Moderne architectuur en een strakke verkaveling geven dit gedeelte van Barendrecht zijn moderne uitstraling. De stedenbouwkundige structuur van de wijken wordt in de structuur per deelgebied (paragraaf 3.2.2) nader toegelicht.

Bedrijventerreinen

De bedrijventerreinen van Barendrecht zijn onder te verdelen in oude en nieuwe bedrijventerreinen. De oude bedrijventerreinen zijn vooral te vinden aan de oostzijde van Barendrecht. Dit zijn: Dierenstein, Veilingterrein, Gebroken Meeldijk en Ziedewij. Op deze bedrijventerreinen zijn met name logistieke bedrijven gesitueerd. Tevens is er een klein bedrijventerrein bij de Achterzeedijk te vinden.

De moderne bedrijventerreinen zijn Reijerwaard, Cornelisland, Bijdorp, Kilweg-Noord, Vaanpark en Barendrecht-Noord. Deze terreinen hebben een publieksfunctie. De bedrijventerreinen worden in paragraaf (3.2.2.11 en 3.2.2.12) nader beschreven.

Sport- en groenparken

Ten noorden van het stedelijk gebied van Barendrecht, op de grens met Rotterdam, liggen de grote recreatiegebieden Vrijenburgbos en Kooiwalbos. Daarnaast ligt ten zuiden van het stedelijk gebied van Barendrecht een groot recreatiegebied met uitzichtpunt op de Oude Maas. Deze gebieden worden beheerd door Groenservice Zuid-Holland (GZH) en Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde.

De grootste stedelijke recreatiegebieden in Barendrecht zijn park Buitenoord, park Nieuweland en het Riederpark. De zone tussen het stedelijk gebied en het groengebied de Oude Maas is in ontwikkeling als extensief natuur- en recreatiegebied. Onderdeel hiervan zijn de Gaatkensplas, het Natuurspeelbos en de Kleine Duiker.

De sportparken (De Bongerd, Ziedewij, Smitshoek en het toekomstige sportpark aan de Kilweg) en de begraafplaatsen aan de Scheldestraat en de 3de Barendrechtseweg (Den Ouden Dijck) hebben een groene uitstraling door hun groene randen. Ze zijn daardoor beeldbepalend en onderdeel van de groene hoofdstructuur. De groene omranding van sportpark De Bongerd is door zijn verwevenheid met openbare wandel- en fietspaden multifunctioneel in gebruik en vervult daarmee een belangrijke toegevoegde waarde aan de wijken Noord en Binnenland.

Het parkeerdek met daktuinen boven de spoorzone is een zeer recente toevoeging aan de groene structuur van Barendrecht. Het gebied vormt een prachtig uitloopgebied voor de wijken Binnenland en Oranjewijk.

De moderne woonwijken van Barendrecht zijn vrijwel altijd omringd door groen en water. Deze groene randen isoleren de wijken van de rest van de gemeente. Vaak hebben deze randzones een functie op wijkniveau. Tussen de wijken vormen deze zones de wijkparken met hieraan gekoppelde wandel- en fietsstructuren. Langs de snelwegen zijn geluidswallen opgeworpen. Deze geluidswallen doen nu tevens dienst als natuurlijk wandelgebied.

Buitengebieden

Het buitengebied van Barendrecht wordt gevormd door de Zuidpolder en Ziedewijdepolder en ligt ingeklemd tussen Kilweg/Leedeweg en de Koedood/Achterzeedijk en Noldijk. De Zuidpolder is bestemd voor natuurontwikkeling. De eerste aanzet hiervoor is gelegen nabij de Kleine Duiker. De Ziedewijdepolder behoudt voorlopig haar agrarische functie.

3.1.2.1 Lijnen

Groene hoofdstructuur

Binnen de groene hoofdstructuur is onderscheid gemaakt tussen lineaire groenstructuur op dijken en lineaire groenstructuur langs belangrijke gebiedsontsluitingswegen. De boomstructuur ondersteunt het wegbeeld van de infrastructuur en geeft daar door iedere weg zijn eigen identiteit.

Dijken

De landschappelijke onderlegger vormt de basis van de stedenbouwkundige opbouw en de groenstructuur van Barendrecht. De karakteristieke noord/zuid georiënteerde slagenverkaveling is in oost-west richting doorsneden door 3 dijken, namelijk:

1. Op de oude dijken (de Voordijk, Dorpstraat, Middenbaan en Dorpstraat oost), zijn historische bebouwingspatronen aanwezig met een karakteristieke groenstructuur.
2. De Middeldijk heeft hoofdzakelijk bebouwing aan de voet van de dijk en incidenteel bebouwing op de dijk. Het nieuwe winkelcentrum Middeldijkerplein is deels op de dijk gesitueerd. De Middeldijk sluit in Smitshoek via de Bakkersdijk aan op de Voordijk. De groenstructuur bestaat aan de oostzijde van de A29 uit een laanbeplanting van essen. De beplanting aan de westzijde van de A29 bestaat nu nog uit een laanbeplanting van populieren.
3. De Achterzeedijk aan de Oude Maas is in het kader van de Deltawerken verzwaaard en heeft geen groenstructuur van bomen. Nabij de Koedood is een karakteristieke blokverkaveling in het landschap zichtbaar. In het open poldergebied tussen de Achterzeedijk en de Kilweg/Leedeweg is het historisch verkavelingspatroon nog goed zichtbaar. Bij de toekomstige omvorming naar recreatief natuur-/uitloopgebied dient hier rekening mee te worden gehouden. Het poldergebied tussen Ziedewijdsdijk en Stationsweg behoudt voorlopig zijn agrarische functie.
4. De overige dijken vormen schakels tussen de hiervoor genoemde dijken en de vroegere gehuchten. De Korte Koedoodsdijk is een schakel tussen de Middeldijk, Essendijk (gemeente Albrandswaard) en de Achterzeedijk. De Noldijk wordt gekenmerkt door de aanwezige lintbebouwing. De Ziedewijdsdijk is in het buitengebied onbeplant, binnen de bebouwde kom vormt het een groen lint met karakteristieke bebouwing. De Gebroken Meeldijk is niet meer zo duidelijk herkenbaar binnen het stedelijk gebied.

Zichtlijnen

Het oude slagenverkavelingspatroon (noord-zuid gericht) is in de stedenbouw-kundige opzet terug te vinden. Daar waar zichtlijnen in de stedenbouwkundige verkaveling zeer belangrijk waren, is hiervan afgeweken. Bijvoorbeeld zichtlijnen

georiënteerd op de watertoren in de wijken Nieuweland, Bijdorp en Dorpzicht.

Infrastructuur

De infrastructuur bestaat uit verschillende niveaus en functies. In deze analyse wordt gekeken naar de snelwegen, de primaire en secundaire wegen, de primaire fietsverbindingen en de tram- en spoorwegen.

Snelwegen

De gemeente wordt in tweeën gedeeld door de A29. Aan de noordzijde is de A15 gelegen.

Hoofdwegenstructuur

De hoofdwegenstructuur in de gemeente is van belang voor het doorgaande verkeer en de doorstroming naar de snelwegen. Binnen de bebouwde kom van Barendrecht wordt een onderscheid gemaakt in wegen met een:

- stroomfunctie (snelwegen);
- gebiedsontsluitingsfunctie 70 km (Henry Dunantlaan, Dierensteinweg, Verenambachtseweg, Boezemweg, Leedeweg, Kilweg, Middelweg, Sweelincklaan en Carnisser Baan);
- gebiedsontsluitingsfunctie 50 km (1^e, 2^e en 3^e Barendrechtseweg, Buitenlandse en Ziedewijdse Baan, Portlandse Baan en Smitshoekse Baan);
- erftoegangsfunctie (30 km).

Onderliggende wegenstructuur

De onderliggende wegenstructuur in de gemeente is van belang voor de verbinding van de woonwijken naar de hoofdwegenstructuur. Kenmerkend is dat de oudere wijken veel in- en uitvalswegen hebben naar de hoofdwegen. De nieuwere wijken zijn vaak op één plek aangesloten op de hoofdwegen.

Primaire fietsverbindingen

In de gemeente liggen belangrijke noord-zuid en oost-west fietsverbindingen. De belangrijke fietsverbinding in noord-zuidrichting is het Provinciaal fietspad dat van de Achterzeedijk in noordelijke richting doorloopt tot Rotterdam en de fietsverbinding van Gaatkensplas naar Rotterdam (Avenue Carnisse). In oost- westrichting vormt de Middeldijk de belangrijkste fietsverbinding.

Tram- en spoorwegen

In de gemeente ligt de TramPlus die Barendrecht verbindt met Rotterdam. Tevens komt er in Barendrecht een bundel van spoorwegen samen (Hoge Snelheidlijn, Betuwelijn en het personenvervoernetwerk).

Water

Rivieren

Aan de zuidkant wordt de gemeente begrensd door de Oude Maas, een belangrijke waterweg voor de beroepsscheepvaart. Aan de oostkant wordt de gemeente deels begrensd door de Waal. Beide waterwegen zijn van belang voor de recreatie.

Landschappelijk en regionaal water

Het landschappelijk en regionaal water heeft een cultuurhistorische en landschappelijke oorsprong. De volgende wateren vallen hieronder: Oude haven (van de Oude Maas tot aan de Middeldijk), Grote en Kleine Duiker, Gaatkensplas en de Molenvliet.

Stedelijk water

Onder stedelijk water vallen alle wateren in en rondom de woongebieden. Ze dragen bij aan de woonkwaliteit in de woongebieden en hebben een waterhuishoudkundige functie.

3.1.2.2 Punten

Punten zijn onder te verdelen in knooppunten en accentpunten. Op de hoofdstructuurkaart (figuur 4) zijn de belangrijkste knooppunten weergegeven met een paarse stip. Dit zijn vaak knooppunten van hoofdwegen. De meeste knooppunten zijn reeds geaccentueerd met groen en kunstuitingen en hebben een opvallend ontwerp. Daarnaast behoort historische bebouwing zoals diverse kerken en de watertoren tot de accentpunten waarop bewoners en bezoekers zich kunnen oriënteren.

3.2 Visie structuur en inrichting

In de visie worden de wensbeelden voor de toekomst vastgelegd. Daar waar tijdens de verkenning de huidige situatie is behandeld, wordt hier gesproken over knelpunten en mogelijke oplossingen voor de structuur en inrichting.

Bij de verkenning is een onderscheid gemaakt in verschillende (deel)gebieden. In deze paragraaf worden de knelpunten en oplossingen in de structuur en inrichting van deze gebieden behandeld. Eerst wordt begonnen met de hoofdstructuur; dit zijn gebieden met een wijkoverstijgend karakter, zoals hoofdwegen, dijken, groengebieden en de buitengebieden. Daarna worden de deelgebieden (woongebieden, centrum- en accentgebieden en bedrijventerreinen) behandeld.

Aute
Behé

Figuur 5 Deelgebiedenkaart

3.2.1 Hoofdstructuur

Op de hoofdstructuurkaart zijn de gewenste structuur en de knelpunten weergegeven. Deze kaart geeft de knelpunten uit de hoofdstructuur weer met nummers die corresponderen met de tekst in deze paragraaf.

3.2.1.1 Hoofdwegen

Onder hoofdwegen wordt verstaan alle wegen met een hoofdontsluitingsfunctie op gemeentelijk en wijkoverstijgend niveau. De routes ontsluiten wijken en verbinden de verschillende deelgebieden met elkaar. Op hoofdwegen geldt doorgaans een maximum snelheid van 70 en 50 kilometer per uur. Al in de ontwerpfase wordt bepaald hoe de ruimte eruit gaat zien. Daarom zijn er eisen bedacht voor de inrichting van hoofdwegen:

Eisen aan hoofdwegen

- Waarborgen verkeersfunctie;
- Verkeersveilig;
- Representatief;
- Goede oriëntatie voor weggebruiker .

Knelpunten en oplossingen

1. *Dichte bomenrij langs Buitenlandse en Ziedewijdse Baan*

Knelpunt:

De platanen langs de Buitenlandse en de Ziedewijdse Baan staan erg dicht op elkaar en belemmeren elkaar in de vorming van een goede habitus. Door het dichte, gesloten bladerdek is er in de zomer weinig lichtval op bovengenoemde wegen.

Oplossing:

Zoals eerder bestuurlijk is vastgelegd, dienen de platanen om en om gesnoeid te worden om de toekomstbomen tot volle wasdom te laten komen. Na de tweede snoeironde wordt bepaald of een derde snoeironde noodzakelijk is, of dat de als 'wijker' aangemerkte bomen kunnen worden gekapt.

2. *Fietspad richting Ridderkerk*

Knelpunt:

Langs de Tuindersweg en de Verenambachtseweg (gemeente Ridderkerk) ontbreekt vanaf de Gebroken Meeldijk tot aan de Verbindingsweg een tweerichtingenfietspad. Het fietsverkeer wordt nu over het bedrijventerrein Verenambacht (gemeente Ridderkerk) of bedrijventerrein Dierenstein geleid.

Oplossing:

Het realiseren van deze ontbrekende schakel langs bedrijventerrein oost (Dierenstein) als versterking van de noord-zuid fietsverbinding langs de Verenambachtsweg. Dit zal in overleg met de gemeente Ridderkerk moeten worden opgepakt.

3. Sobere uitstraling groen van Barendrechtseweg vanaf Leedeweg tot Achterzeedijk

Knelpunt:

De groenstructuur langs 3e Barendrechtseweg tussen Leedeweg en Achterzeedijk is zeer sober van uitstraling. De groenstructuur is ingebed in een smalle strook tussen weg en fietspad. Door de slechte groeiplaatsomstandigheid groeien de bomen er erg slecht. (conform Gebiedsvisie Zuidrand Barendrecht 2007)

Oplossing:

De bomen die er nu staan moeten worden vervangen door soorten die op deze standplaats kunnen gedijen.

4. Verschillende verkeersdeelnemers op de Koedood en de Korte Koedoodsedijk kan leiden tot gevaarlijke situaties

Knelpunt:

Op de Koedoodsedijk maken verschillende verkeersdeelnemers gebruik van dezelfde baan. Fietsers en voetgangers gebruiken de rijbaan (fietsuggestiestroken) omdat er geen fiets- en voetpaden aanwezig zijn. Dit kan leiden tot gevaarlijke situaties. (conform Gebiedsvisie Zuidrand Barendrecht 2007)

Oplossing:

Het realiseren van een aparte fiets- en wandelverbinding aan de voet van de dijk (Gaatkensplaszijde).

5. Ontbreken van schakels in de voetpadenstructuur

Knelpunt:

Door het ontbreken van verbindende schakels in de voetpadenstructuur zijn voetgangers vaak gedwongen via bermen langs hoofdwegen naar het volgende voetpad te komen. Dit knelpunt is van toepassing op de 3^e Barendrechtseweg (om te komen naar de Kleine Duiker en begraafplaats Den Ouden Dijk). (conform Gebiedsvisie Zuidrand Barendrecht 2007)

Oplossing:

Het realiseren van een verbinding voor voetgangers langs deze weg.

6. Bomen langs Correllipad doen het slecht

Knelpunt:

De bomen (Gleditsia's) langs het Correlli fietspad groeien slecht. De vitaliteit laat te wensen over, waardoor bomen mogelijk gaan uitvallen en de kwaliteit van de hoofdstructuur afneemt.

Oplossing:

Er dient op korte termijn te worden onderzocht waarom de bomen slecht groeien. Dit kan bijvoorbeeld worden onderzocht door een boom- en bodemonderzoek uit te laten voeren. Vervolgens maatregelen uitvoeren om kwaliteit hoofdstructuur te verbeteren.

3.2.1.2 Sport- en groenparken

Deze gebieden worden gebruikt door de bewoners om te ontspannen, te spelen en te sporten. Hieronder worden de eisen voor sport- en groenparken weergegeven:

Eisen aan groengebieden

- Sociaal veilig;
- Gebruiksvriendelijk;
- Multifunctioneel (sport, recreatie en natuur).

Knelpunten en oplossingen

7. *Groenstructuur van sportpark de Bongerd staat onder druk*

Knelpunt:

De groenstructuur van sportpark de Bongerd staat onder druk door aanpassing van het sportpark aan sporttechnische en bouwtechnische eisen. Ook staat de groenstructuur onder druk door de niet duurzame boomsoorten. De groene recreatieve structuur op het sportpark boet in op kwaliteit. De omgeving van de waterpartij is niet meer gebruiksvriendelijk.

Oplossing:

Gestreefd moet worden naar behoud of versterking van deze structuur die van belang is als uitloopgebied voor de wijken Noord en Binnenland. Het opstellen van een beheerplan is noodzakelijk voor de instandhouding van de groenstructuur en versterking van de aansluiting met de overkapping van het stationsgebied. Het gebied rondom de waterpartij moet heringericht worden.

8. *Park Nieuweland niet functioneel*

Knelpunt:

Park Nieuweland voldoet op bepaalde onderdelen niet aan de gebruikseisen. De functionaliteit als park laat te wensen over. Bomen komen niet tot volwasdom door de slechte groeiplaatsomstandigheden, er is wateroverlast op de paden, de jeu de boulesbaan wordt niet als dusdanig gebruikt en de fietspadenstructuur is niet praktisch ingericht.

Oplossing:

De geconstateerde knelpunten worden samengebracht in een herinrichtingsplan. Hierbij komen aan bod: groeiplaatsverbetering ten behoeve van de bomen, waterafvoer bij voetpaden, heroverwegen van de keuze voor een jeu de

boulesbaan en de knelpunten rondom de aansluiting van de fietspaden.

9. *Weinig aandacht voor natuurwaarden en natuurontwikkeling binnen de bebouwde kom.*

Knelpunt:

In de Zuidpolder worden de komende jaren natuurgebieden tot ontwikkeling gebracht. Binnen de bebouwde kom van Barendrecht is weinig aandacht voor het ontwikkelen van natuur en natuurwaarden in de directe woonomgeving, terwijl het huidige groenareaal hiertoe zeker mogelijkheden biedt.

Oplossing:

Er moet worden geïnventariseerd waar natuurontwikkeling gewenst en mogelijk is. De gebieden die voor natuurontwikkeling in aanmerking komen krijgen een ander beheer en worden indien nodig aangepast.

10. *Evenemententerrein Riederpark*

Knelpunt:

Evenemententerrein Riederpark wordt nooit als zodanig gebruikt. Dit heeft onder andere te maken met de mogelijke overlast van parkeren en geluid bij activiteiten en het missen van andere voorzieningen (bluswater, etc.). Op dit moment wordt het terrein door de jeugd van de wijk gebruikt als trapveld. Het is één van de weinige plekken in de wijk waar de jeugd een volwaardig voetbalveld heeft.

Oplossing:

Voorzieningen treffen om het organiseren van evenementen mogelijk te maken, zodanig dat het gebruik als speel/trapveld gewaarborgd blijft.

3.2.1.3 Dijken

De eisen die worden gesteld aan dijken zijn:

Eisen aan dijken

- Multifunctioneel (waterkering, fietsverbinding, ecologische verbinding);
- Behoud van de cultuurhistorische waarde en het karakter;
- Structuurdragend.

Knelpunten en oplossingen

11. *Boomstructuur Voordijk onvoldoende*

Knelpunt:

De bestaande boomstructuur aan de Voordijk is verzwakt door ouderdom en ziekte van de bestaande bomen. Daarnaast zijn er bomen verwijderd voor de aanleg van fietspaden.

Oplossingsrichting:

Om het gevarieerde beeld van boomgroepen of solitaire bomen op de dijk te behouden wordt de boomstructuur waar mogelijk versterkt door aanplant met soorten als linde, es en esdoorn. Incidenteel kan een solitaire populier of beuk worden aangeplant. Op deze manier wordt de oude sfeer, die zo karakteristiek is voor de Voordijk, weer in ere hersteld. Bij aanplant van de nieuwe bomen dient er aandacht te zijn voor de standplaats ten opzichte van verharding, bebouwing en bestaande bomen. Daarnaast is er aandacht nodig voor de ondergrondse groeiplaatsomstandigheid. Wanneer deze niet optimaal is, zal de boomstructuur niet de gewenste uitstraling krijgen.

12. Herkenbaarheid Gebroken Meeldijk onvoldoende

Knelpunt:

De herkenbaarheid van de Gebroken Meeldijk tussen Dorpstraat-Oost tot de onderdoorgang spoorlijn is niet sterk genoeg.

Oplossing:

Opstellen van een dijkenplan voor de Gebroken Meeldijk. Dit plan houdt een analyse in van de ruimtelijke structuur van de dijk en omliggende wijken. Daarnaast dient er een herinrichtingsplan te worden opgesteld. Versterking van de boomstructuur en ander materiaalgebruik zal het dijkarakter versterken.

13. Herkenbaarheid Ziedewijdsedijk onvoldoende

Knelpunt:

De herkenbaarheid van de Ziedewijdsedijk is niet sterk genoeg.

Oplossing:

Opstellen van een dijkenplan voor de Ziedewijdsedijk. Dit plan houdt een analyse in van de ruimtelijke structuur van de dijk en omliggende wijken en het opstellen van herinrichtingsplan. Versterking van de boomstructuur en ander materiaalgebruik zal het dijkarakter versterken. Op plaatsen waar de Ziedewijdsedijk ver van de Ziedewijdse Baan aflight, dient de structuur op de dijk te worden versterkt met lindes (bijvoorbeeld bij sporthal De Driesprong). Op plekken waar particulier groen bij historische bebouwing het beeld bepaalt, is het niet gewenst bomen aan te planten. Bij de locatie rondom de vijver, bij de aansluiting Ziedewijdsedijk/Ziedewijdse Baan, is het gewenst door middel van dunning van bomen de zichtbaarheid op de dijk te vergroten.

3.2.1.4 Buitengebieden

Onder buitengebieden worden de gebieden verstaan die gelegen zijn buiten de bebouwde kom. Deze gebieden zijn voornamelijk gericht op extensieve recreatie of hebben een agrarische functie. Voor de Zuidrandzone wordt bezien in hoeverre beperkte uitbreiding van de recreatieve functies mogelijk is.

Eisen aan buitengebieden

- Veilig (verkeersveilig en sociaalveilig).

Wensen voor buitengebieden

- Voldoende zitgelegenheden;
- Ruimte voor natuurontwikkeling;
- Auto-luw gebied;
- Informatieborden over het buitengebied.

Knelpunten en oplossingen

14. Doorgaande verbindingen missen in de zone langs de Oude Maas

Knelpunt:

De doorgaande verbindingen missen in de zone langs de Oude Maas. De paden zijn op veel plaatsen bestemd voor gebruik van zowel fietsers als voetgangers. Ook vormen de paden geen netwerk langs de Oude Maas. Het is voor zowel fietsers als voetgangers niet mogelijk om één doorgaande route langs de Oude Maas nemen.

(conform Gebiedsvisie Zuidrand Barendrecht 2007)

Oplossing:

In overleg met het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde realiseren van een doorgaande structuur door bestaande voet- en fietspaden met elkaar te verbinden. Gestreefd wordt om conflicterende situaties tussen de verschillende activiteiten (wandelen, fietsen, paardrijden en skeeleren) te voorkomen. Hiervoor dient een herinrichtingsplan te worden opgesteld met koppeling aan de ontwikkeling van voetpaden langs de Waaloever.

Auteur:
Beheer openbare ruimte

3.2.2 Deelgebieden

In deze paragraaf worden knelpunten en oplossingsrichtingen in de ruimtelijke structuur van de verschillende deelgebieden op een rij gezet. Hierbij gaat het om de deelgebieden: woonwijken, bedrijventerreinen en centrumgebieden. Per deelgebied wordt ingegaan op identiteit, knelpunten en oplossingen.

Bij de identiteit wordt een kort beeld geschetst van het karakter en de gebruikers van het deelgebied. Deze gegevens zorgen ervoor dat het deelgebied zich onderscheidt van andere deelgebieden. De begrippen die hierbij worden gehanteerd zijn hieronder kort toegelicht:

Bouwperiode

De bouwperiode van de gebouwen die in de wijk staan, geven een beeld van de bouwstijl en de ontwerpstijl van de buitenruimte. Bij een bouwperiode hoort vaak een bepaalde trend die zorgt voor de specifieke eigenschappen van een wijk die sterke en minder goede kanten veroorzaken.

Functie

De functie van het deelgebied kan variëren in wonen, woonzorg, educatie, sport, recreatie, detailhandel, logistiek en kantoren. De functie is voor een groot deel bepalend voor de inrichting van de openbare ruimte.

Type bebouwing

Het type bebouwing is bepalend voor de sfeer die er heerst in de openbare ruimte. Het gevoel bij een gewone woonstraat met rijtjeshuizen is anders dan bij een centrum met hoogbouw.

Gebruiksdruk

De gebruiksdruk in een gebied wordt bepaald aan de hand van de woningdichtheid, de aanwezigheid van hotspots en toeristische trekpleisters en de functie ervan. Hoe meer mensen er gebruik maken van de openbare ruimte, hoe hoger de gebruiksdruk.

Hotspots

Hotspots zijn plekken die mensen van zowel binnen als buiten het deelgebied aantrekken. Vaak zijn dit winkels of grote recreatievoorzieningen.

Sterke kanten

De sterke kanten benadrukken de kracht van het deelgebied. Deze kracht kan ontstaan door de aanwezigheid van bijvoorbeeld een bepaalde recreatieve voorziening, een mooi stukje groen, water, veilige wegen, etc.

3.2.2.1 Deelgebied Wonen 1: Binnenland

Identiteit

- Bouwperiode: 1981 - 1983
- Functie: wonen
- Type bebouwing: rijtjeshuizen, hoogbouw (4 laags) beide in woonerven
- Gebruiksdruk: gemiddeld
- Hotspots: sportpark de Bongerd en de overkapping spoorzone.
- Sterke kanten: recreatief uitloopgebied sportpark De Bongerd en de relatie met de overkapping van de spoorzone.

Knelpunten en oplossingen

In de wijk Binnenland zijn verschillende knelpunten met betrekking tot de ruimtelijke structuur aangetroffen. Op de kaart hierachter zijn deze knelpunten eveneens aangegeven.

1. Verouderd groensortiment en slijtage aan grijze materialen

Knelpunt:

Het groen in de wijk Binnenland is verouderd. Er zijn gaten gevallen in de beplanting, de vakken zijn niet meer eenduidig en er zijn veel verschillende soorten per vak toegepast. Daarnaast is er sprake van slijtage aan de verharding. Het verhardingsmateriaal is verouderd waardoor het verschil in functie, onder andere tussen de rijbanen en parkeerplekken onvoldoende duidelijk is.

Oplossing:

Op lange termijn is er een complete integrale reconstructie noodzakelijk waarbij de gehele openbare ruimte, van gevel tot gevel, heringericht dient te worden. Hierbij kunnen de spelende problemen, zoals de aanwezigheid van snippergroen, het tekort aan parkeerplekken en het gebrek aan een goede boomstructuur, gelijk worden opgepakt. De eisen van het reconstructieplan omvatten onder andere:

- zorgen voor voldoende parkeervoorzieningen;
- voorkomen van snippergroen;
- voldoen aan het Politie Keurmerk Veilig Wonen;
- voldoen aan de eisen van een 30 km/uur inrichting;
- een goede communicatie met derden;
- afstemming met gemeentelijk waterplan en gemeentelijk rioleringsplan.

Tijdens het voorbereiden van de werkzaamheden dienen bewoners te worden betrokken. De grootste knelpunten worden als eerste aangepakt, aan de hand van een gefaseerde uitvoering (verspreid over enkele jaren). De plaatsen waar knelpunten aanwezig zijn,

komen in de periode tussen nu en de aanpak van het knelpunt niet in aanmerking voor renovaties en andere kleinschalige oplap werkzaamheden.

2. *Weinig verbinding tussen het wijkgroen en het groen op de overkapping*

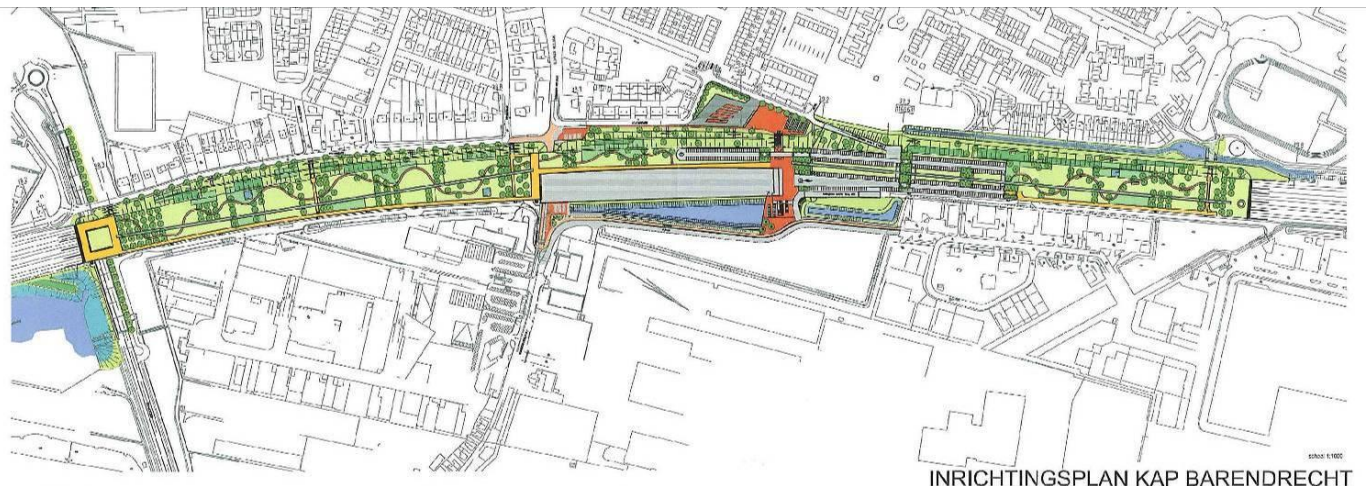

Knelpunt:

Er is weinig verbinding tussen het wijkgroen en het park op het spooroverkapping. Hierdoor is het niet duidelijk of logisch voor de bewoner of gebruiker hoe de routes lopen tussen de wijk Binnenland en het park op de overkapping.

Oplossing:

Het is van belang om de recreatieve routes vanuit de woonwijk goed aan te laten sluiten op de toegangspunten van het stationsdek. Bovendien verdient het de aanbeveling om in de plannen voor de Zwembadlocatie een goede aansluiting op het park te realiseren.

3.2.2.2 Deelgebied Wonen 2: Noord

Identiteit

- **Bouwperiode:** 1958- 1967
- **Functie:** wonen, woonzorg, educatie en sport
- **Type bebouwing:** rijtjeshuizen, hoogbouw (max. 5 lagen)
- **Gebruiksdruk:** gemiddeld
- **Hotspots:** woonzorgcentrum Borgstede, scholen, sporthal, winkels en NS-station
- **Sterke kanten:** ligging nabij groengebied spoorzone, centrumgebied, veel groene binnengebieden, park Buitenoord, parkachtige uitstraling langs de Binnenlandse Baan. Hofjes en pleintjes.

Knelpunten en oplossingen

In de wijk Noord zijn verschillende knelpunten met betrekking tot de ruimtelijke structuur aangetroffen. Hieronder worden deze kort en bondig behandeld. Op de kaart hierachter zijn deze knelpunten eveneens aangegeven.

1. Toegankelijkheid oostelijke entree van park Buitenoord

Knelpunt:

Vanaf de oostzijde is het park Buitenoord slecht toegankelijk. De enige toegang is de hoofdentree aan de Dorpsstraat-Oost.

Oplossing:

De structuur van het park maakt het mogelijk om aan de oostzijde een entree vanaf de Dorpsstraat-oost te creëren. Hiervoor is het noodzakelijk om (delen van) percelen aan te kopen.

2. Verouderd wijkgroen

Knelpunt:

Het wijkgroen in Noord is op onderdelen verouderd. In de wijk komen zeer grote bomen voor (bijvoorbeeld Robinia's) die wortelopdruk veroorzaken, waardoor op plekken de verharding omhoog komt. Daarnaast zijn er veel sierbomen en sierheesters te vinden die aan vervanging toe zijn; de vitaliteit laat te wensen over. Inmiddels heeft op enkele plaatsen in de wijk recent een vervanging van groen en bomen plaatsgevonden. Extra aandacht verdient de instandhouding van het parkachtige karakter van het gebied rond woonzorgcentrum Borgstede.

Oplossing:

Voorgesteld wordt voor het, op onderdelen verouderde, wijkgroen in Noord op korte termijn een omvormingsplan op te stellen. Hierbij dient het verouderde groen te worden vervangen en het bomenbestand nader bekeken te worden. In het plan moet

voldoende aandacht zijn voor standplaats van bomen in of nabij de verhardingen.

3. Herinrichting hofjes en pleinen

Knelpunt:

De karakteristieke opbouw van de wijk Noord, met de groene hofjes en pleintjes staat onder druk door de ruimteclaims vanuit parkeren, spelen e.d. Daarnaast maken de pleintjes een verouderde indruk.

Oplossing:

De functionele aanpassing van de openbare ruimte zodanig vormgeven dat de ruimtelijke kwaliteit van de wijk herkenbaar blijft en zelfs versterkt kunnen worden.

Het gebruik van grootformaat tegels dient heroverwogen te worden.

4. De toegangsweg naar station is onherkenbaar

Knelpunt:

Vanaf de zijde van het centrum is de toegang naar het station onvoldoende herkenbaar.

Oplossing:

Vanaf het centrum moeten de routes naar het station duidelijker herkenbaar worden, voor met name de voetgangers. Voornamelijk de Donge en de Rozemarijnsingel zullen als wandelroute eenduidiger moeten worden vormgegeven.

3.2.2.3 Deelgebied Wonen 3: Oranjewijk

Identiteit

- **Bouwperiode:** 1925 -1975
- **Functie:** wonen en educatie
- **Type bebouwing:** rijtjeshuizen, vrijstaand, twee-onder-een-kap woningen, krappe straatprofielen. Verschillende panden in de wijk hebben een monumentale status
- **Gebruiksdruk:** gemiddeld
- **Hotspots:** sportpark Ziedewij, school, wijkgebouw, kerk, relatie met Gebroken Meeldijk en Ziedewijdsedijk (historische plekken)
- **Sterke kanten:** fraaie volwassen bomen in particuliere groen geven woonwijk een prettig woonklimaat

Knelpunten en oplossingen

In de wijk Oranjewijk zijn verschillende knelpunten met betrekking tot de ruimtelijke structuur aangetroffen. Hieronder worden deze kort en bondig behandeld. Op de kaart hierachter zijn deze knelpunten eveneens aangegeven.

1. Beeld bepaald door particulier groen.

Knelpunt:

De Oranjewijk wordt door de bewoners als een prettige woonomgeving aangeduid. Op dit punt is er dan ook niet een echt knelpunt te benoemen. Wel is er weinig openbaar groen aanwezig, maar dit wordt niet gemist door de aanwezigheid van voldoende, volwassen, particuliere groen.

Oplossing:

Om het groene beeld in de Oranjewijk ook voor de toekomst te behouden, dienen de aanwezige waardevolle, beeldbepalende bomen te worden beschermd. Dit wordt vastgelegd in het boombeleidsplan

2. Beplanting Willem-Alexanderplantsoen is verouderd

Knelpunt:

De beplanting in het Willem-Alexanderplantsoen is verouderd. Langs de weg zijn grote bomen (esdoorns) aanwezig die het karakter en groenbeeld van de straat sterk bepalen. Echter de grootte van de bomen levert in sommige gevallen ook overlast op.

Oplossing:

De verouderde beplanting dient te worden vervangen. Voor het Willem-Alexanderplantsoen dient een beplantingsplan te worden

opgesteld, waarbij sociale veiligheid een belangrijk aspect vormt.

3.2.2.4 Deelgebied Wonen 4: Buitenoord

Identiteit

- **Bouwperiode:** 1972 - 1982
- **Functie:** wonen educatie en recreatie
- **Type bebouwing:** mix van buurtjes met geschakelde woningen, vormgegeven als woonerven, vrijstaande woningen en twee-onder-een-kap
- **Gebruiksdruk:** gemiddeld
- **Hotspots:** scholen en park Buitenoord
- **Sterke kanten:** gevarieerd woonmilieu, met een parkachtige uitstraling (veel water en groen).

Knelpunten en oplossingen

In de wijk Buitenoord zijn verschillende knelpunten met betrekking tot de ruimtelijke structuur aangetroffen. Hieronder worden deze kort en bondig behandeld. Op de kaart hierachter zijn deze knelpunten eveneens aangegeven.

1. Rondweg op wijkniveau onherkenbaar

Knelpunt:

In de wijk is oriëntatie door de stedenbouwkundige opzet moeilijk. Het is niet duidelijk waar men zich in de wijk bevindt. Omdat bewoners hun wijk zelf meestal goed kennen en de weg goed weten te vinden, geldt dit voornamelijk voor bezoekers. Daarnaast zijn er in de wijk veel verschillende bestratingsmaterialen, randen of kerende constructies toegepast.

Oplossing:

Voorgesteld wordt een herkenbare 'rode draad' door de wijk aan te brengen als herkenningslint voor de verbinding van de wijk met de hoofdwegen. Dit kan worden gerealiseerd door het aanbrengen van een herkenbare wijkronddang door toepassing van eenduidige materialen (dezelfde verharding en bomen in een wijkronddang per wijk). Deze herinrichting moet integraal worden uitgevoerd, in combinatie met toekomstige riool- of wegrenovaties.

2. Parkachtige uitstraling staat onder druk

Knelpunt:

De wijk Buitenoord heeft als groenkenmerk een parkachtige uitstraling. Deze uitstraling komt in gevaar omdat in de wijk veel kortlevende boomsoorten zijn toegepast. Daarnaast geven de volwassen bomen overlast door onder andere wortelopdruk en schaduwwerking. Veel bomen hebben het stadium kaprij bereikt.

Oplossing:

Het is noodzakelijk om op de middellange termijn (komende 10 jaar) een omvormingsplan voor alle bomen in de wijk op te stellen. Bekeken dient te worden welke bomen gehandhaafd kunnen blijven en welke kunnen worden vervangen door duurzame houtsoorten. Het behoud van het karakter van een parkachtige woonomgeving staat hierbij voorop. Een geleidelijke omvorming van het bomenbestand is essentieel om kaalslag, en hierdoor ontevreden bewoners, te voorkomen. De bewoners van Buitenoord zullen worden betrokken bij de planvorming en tijdens het omvormingstraject blijvend worden geïnformeerd over de vorderingen.

3. Gebruik van veel verschillende, kostbare materialen

Knelpunt:

In de wijk Buitenoord worden veel verschillende en kostbare materialen in de buitenruimte toegepast.

Oplossing:

Het gebruik van kostbare materialen werkt kostenverhogend. Vanuit het oogpunt van beheer, moet worden bekeken of door omvormingen het gebruik van verschillende materialen kan worden verminderd om zo het toekomstige onderhoud efficiënter te kunnen uitvoeren. Voorkomen moet worden dat door de omvormingen de wijk haar karakter verliest.

3.2.2.5 Deelgebied Wonen 5: Ter Leede

Identiteit

- **Bouwperiode:** 1999 - 2007
- **Functie:** wonen
- **Type bebouwing:** rijtjeshuizen en woontorens
- **Gebruiksdruk:** hoog
- **Hotspots:** geen
- **Sterke kanten:** stedenbouwkundige opzet, beleving van de randen vanaf centraalpunt (Sluisleede) in de wijk.

Knelpunten en oplossingen

In de wijk Ter Leede zijn geen knelpunten met betrekking tot de ruimtelijke structuur gesignaleerd.

3.2.2.6 Deelgebied Wonen 6: Centrum-West, Dorpzicht en Bijdorp

Identiteit

- **Bouwperiode:** Centrum-West 1700-1950, Dorpzicht 1994-1996 en Bijdorp 1995-1997
- **Functie:** wonen en educatie
- **Type bebouwing:** rijtjeshuizen en monumentale bebouwing
- **Gebruiksdruk:** gemiddeld
- **Hotspots:** oude centrum, scholen en kerken
- **Sterke kanten:** historisch gedeelte wordt aangewezen als beschermd dorpsgebied, zichtassen op watertoren via watergangen

Knelpunten en oplossingen

In de wijken Centrum-West, Dorpzicht en Bijdorp zijn verschillende knelpunten met betrekking tot de ruimtelijke structuur aangetroffen. Hieronder worden deze kort en bondig behandeld. Op de kaart hierachter zijn deze knelpunten eveneens aangegeven.

1. Karakter Oude Dorp, Dorpsstraat.

Knelpunt:

Het gebied rondom het Doormanplein kent een hoogwaardige inrichting die het historisch karakter onderstreept. De openbare ruimte buiten dit gebied is hiermee in contrast.

Oplossing:

Op termijn de openbare ruimte in de omgeving van de Dorpsstraat en Doormanplein (Oude haven, entree vanaf de Barendrechtseweg) in de sfeer van het Oude Dorp opwaarderen. In de Centrumontwikkeling wordt hier aandacht aan besteed.

2. Bundeling groenstructuur hoofdfietsroute Provinciaal fietspad aan Boerhaavelaan

Knelpunt:

De wegbegeleidende boomstructuur van het Provinciaal fietspad en de Boerhaavelaan gaan in elkaar over. Vanuit Paddewei is het beeld van het fietspad te verschillend.

Oplossing:

Functiescheiding door toepassing van een lage groenstructuur, zoals een haag, is wenselijk. Het beeld sluit hiermee aan op andere fietspaden langs de hoofdstructuur. Hierdoor wordt de herkenbaarheid van dit Provinciale fietspad versterkt. Hierbij mag het zicht op water niet ontnomen worden. Er wordt gestreefd naar het toepassen van gebiedseigen bomen en bomen die bij het landschap passen.

3.2.2.7 Deelgebied Wonen 7: Paddewei en Molenvliet

Identiteit

- **Bouwperiode:** Paddewei 1968 - 1972, Molenvliet 1984 - 1989
- **Functie:** wonen, educatie en recreatie
- **Type bebouwing:** rijtjeshuizen, hoogbouw
- **Gebruiksdruk:** hoog
- **Hotspots:** scholen, kerk, sportschool, horeca en kinderdagverblijf, project Saenredam
- **Sterke kanten:** De herkenbare wijkstructuur. Centrale recreatieve groenstructuur door Molenvliet en Paddewei. Belangrijk noord/zuid gericht Provinciaal fietspad dat als een groen lint door de wijk loopt.

Knelpunten en oplossingen

In de wijken Paddewei en Molenvliet zijn verschillende knelpunten met betrekking tot de ruimtelijke structuur aangetroffen. Hieronder worden deze kort en bondig behandeld. Op de kaart hierachter zijn deze knelpunten eveneens aangegeven.

1. Algemeen: hinder van vruchtdragende bomen

Knelpunt:

Vruchtdragende bomen zorgen voor overlast bij bewoners. Op grote vruchten, zoals peren, komen insecten af en kleine vruchten, zoals bessen, worden de huizen ingelopen.

Oplossing:

Het oplossen van de problematiek door overlast veroorzakende bomen te vervangen door meer geschikte boomsoorten. Bij het vervangen dient de soortkeuze op gehele boomstructuur van de wijk afgestemd te worden.

2. Profiel Hoefslag en Vlietweg: in samenhang met hoge parkeerdruk

Knelpunt:

In de wijk Paddewei vervullen het Jaagpad, Hoefslag, Vlietweg en Schaatsbaan de ontsluitingsfunctie voor de wijk. De 30 km maatregel is in de wijk nog niet afgestemd op de profielen van de wegen en de hoge parkeerdruk.

Oplossing:

Op het moment dat de openbare ruimte in deze wijk aan vervanging toe is, is er een complete, integrale reconstructie noodzakelijk, waarbij van gevel tot gevel heringericht dient te worden. Hierbij kunnen de spelende problemen zoals het tekort aan parkeerplekken gelijk worden opgepakt. De eisen van het reconstructieplan omvatten onder andere:

- zorgen voor voldoende parkeervoorzieningen;

- voorkomen van snippergroen;
- voldoen aan het Politie Keurmerk Veilig Wonen;
- voldoen aan de eisen van een 30 km/uur inrichting;
- een goede communicatie met derden.

Tijdens het voorbereiden van de werkzaamheden dienen bewoners te worden betrokken. De grootste knelpunten worden als eerste aangepakt, aan de hand van een gefaseerde uitvoering (verspreid over enkele jaren). De plaatsen waar knelpunten aanwezig zijn komen in de periode tussen nu en de aanpak van het knelpunt niet in aanmerking voor renovaties en andere kleinschalige oplap werkzaamheden.

3. Parkeerdruk en structuurproblemen Talmaweg

Knelpunt:

In de omgeving van de Talmaweg is er sprake van een hoge parkeerdruk. Er is meer behoefte aan parkeerplekken dan er op dit moment aanwezig zijn.

Oplossing:

Om de precieze problematiek in beeld te krijgen is het nodig een parkeeronderzoek uit te voeren naar de parkeerbehoefte in deze straat. Op basis hiervan kan worden gezien of een herinrichting noodzakelijk is.

3.2.2.8 Deelgebied Wonen 8: Nieuweland

Identiteit

- **Bouwperiode:** 1990 - 1998
- **Functie:** wonen, educatie, sport en detailhandel
- **Type bebouwing:** rijtjeshuizen en twee-onder-één-kap woningen
- **Gebruiksdruk:** gemiddeld
- **Hotspots:** winkelcentrum, school, sporthal, park en kerk
- **Sterke kanten:** centrale groen- en fietsstructuur

Knelpunten en oplossingen

In de wijk Nieuweland, een nog vrij jonge wijk, zijn verschillende knelpunten met betrekking tot de ruimtelijke structuur aangetroffen. Hieronder worden deze kort en bondig behandeld. Op de kaart zijn deze knelpunten eveneens aangegeven.

1. *Binnenring (Brahm- en Chopinstraat) heeft een onherkenbare functie*

Knelpunt:

De functie van de binnenring is onvoldoende herkenbaar.

Oplossing:

Door de groenstructuur in deze straten te versterken, wordt de oriëntatie binnen de wijk verbeterd.

2. *Hierarchie in wegen is onherkenbaar*

Knelpunt:

Tussen de Bachlaan en de Voordijk is geen herkenbare doorgaande route in de wijk aanwezig (Sonatelaan - Serenadelaan - Ouvertureweg).

Oplossing:

In het kader van de in het verkeersplan beschreven erftoegangswegen (30 km/uur zone) is een ingreep niet noodzakelijk. Vanuit de verbetering van de oriëntatie binnen de wijk zou een herkenbare begeleidende boomstructuur wel een verbetering zijn.

3.2.2.9 Deelgebied Wonen 9: Waterkant, Gaatkensoog, Havenkwartier en Meerwede.

Identiteit

- **Bouwperiode:** Waterkant 1997-2002, Gaatkensoog 2001-2002, Havenkwartier 2003-2005
- **Functie:** wonen, detailhandel en sport
- **Type bebouwing:** rijtjeshuizen, hoogbouw, vrijstaande huizen
- **Gebruiksdruk:** hoog tot zeer hoog
- **Hotspots:** Tramplus, winkelcentrum, marktplein, park op parkeergarage, sportzaal, school en voorzieningencluster
- **Sterke kanten:** wonen aan het water, recreatieve uitloop langs Gaatkensplas

Knelpunten en oplossingen

In de wijk Waterkant, Gaatkensoog en Havenkwartier is een enkel knelpunt. Dit knelpunt wordt hieronder kort en bondig behandeld. Op de kaart op de volgende pagina's is het knelpunt eveneens aangegeven.

1. Hoge druk op wijk

Knelpunt:

Er is een hoge gebruiksdruk op de wijk. De hoge mate van gebruik in de wijk wordt vooral veroorzaakt door de aanwezigheid van winkels en de Tramplus. Deze zorgen ervoor dat veel mensen naar dit gebied trekken om te winkelen. Het gebied wordt tevens als doorstroom gebruikt. Het parkeren van auto's en de druk op de infrastructuur geeft problemen.

Oplossing:

Dit knelpunt is niet simpel op te lossen door de structuur en inrichting van de openbare ruimte aan te passen. Er zijn grootschaliger maatregelen nodig. Door de OMMIJ wordt onderzocht op welke wijze er extra parkeerplaatsen (ca. 200) in de openbare ruimte kunnen worden toegevoegd, zonder dat de kwaliteit van de openbare ruimte hierbij wordt aangetast.

3.2.2.10 Deelgebied Wonen 10: Smitshoek, Riederhoek en Vrijheidsakker

Identiteit

- **Bouwperiode:** Smitshoek 1967- 972, Riederhoek 2003-2004, Vrijheidsakker 2004-2006
- **Functie:** wonen, educatie, horeca, bedrijven en sport
- **Type bebouwing:** rijtjeshuizen
- **Gebruiksdruk:** gemiddeld
- **Hotspots:** scholen, voorzieningenclusters, sporthal, sportpark Smitshoek
- **Sterke kanten:** Dorpse karakter en de ligging ten opzichte van sportpark Smitshoek en Riederpark

Knelpunten en oplossingen

In de wijken Smitshoek, Riederpark en Vrijheidsakker zijn geen knelpunten met betrekking tot de ruimtelijke structuur aangetroffen. De openbare ruimte van het 'oude' Smitshoek is afwijkend van de Vinex

1. Kwaliteit openbare ruimte Smitshoek

Knelpunt: De oorspronkelijke kern Smitshoek is opgenomen in de stedenbouwkundige structuur van de Vinexlocatie. Vergeleken met de omringende wijken is de openbare ruimte op delen verouderd.

Oplossing:

Wanneer herinrichting/renovatie plaatsvindt, zal de openbare ruimte zodanig vormgegeven moeten worden dat sprake is van een versterking van de identiteit van de oorspronkelijke kern Smitshoek.

3.2.2.11 Deelgebied Bedrijventerreinen Oost

Bedrijventerrein Oost, op de kaart aangeduid met een A, bestaat uit de bedrijventerreinen:

- Ziedewij;
- Dierenstein;
- Veilingterrein;
- Gebroken Meeldijk.

Identiteit

- Bouwperiode: 1966-1987
- Functie: werken, logistiek en detailhandel en wonen bij de Gebroken Meeldijk
- Type bebouwing: bedrijven
- Gebruiksdruk: hoog
- Hotspots: Greenery
- Karakter: variabel, van stenig en sober tot modern en groen
- Sterke punten: opwaardering oostelijke stationslocatie

Knelpunten en oplossingen

Op bedrijventerreinen Oost zijn verschillende knelpunten met betrekking tot de ruimtelijke structuur aangetroffen. Hieronder worden deze kort en bondig behandeld. Op de kaart zijn deze knelpunten eveneens aangegeven.

1. Algemeen: groen- en wegenstructuur staan sterk onder druk op bedrijventerreinen Oost

Knelpunt:

Door de belasting op de openbare ruimte, vooral het groen en de verhardingen, staat de kwaliteit van de openbare ruimte sterk onder druk. Hier en daar is er sprake van schade.

Oplossing:

Voorgesteld wordt om op de middellange termijn voor het gehele bedrijventerrein een revitaliseringsplan op te stellen, waarbij in overleg met de bedrijven de kwaliteit van de ruimtelijke inrichting (verharding, groen en straatmeubilair) wordt verhoogd tot het niveau basis. De eerste aanpassingen vinden nu al plaats rondom de oostelijke entree stationslocatie.

3.2.2.12 Deelgebied Bedrijventerreinen Overig

De overige bedrijventerreinen, op de kaart aangeven met de onderstaande letters, zijn met name bedrijventerreinen die na 1996 zijn ontwikkeld. Het betreft de volgende bedrijventerreinen:

- B Bedrijventerrein Reijerwaard (1996), Cornelisland (2005) en Noord (2007)
- C Bedrijventerrein Achterzeedijk
- D Bedrijventerrein Bijdorp (2000)
- E Bedrijventerrein Kilweg Noord (1999)
- F Bedrijventerrein Vaanpark I (1999), II (2000), III(2004), IV(2005-2006)

Identiteit

- Bouwperiode: 1996 - heden
- Functie: wonen Reijerwaardseweg en Carnisseweg, logistiek, kantoren en detailhandel
- Type bebouwing: bedrijven, moderne architectuur
- Gebruiksdruk: hoog
- Hotspots: IKEA, zwembad
- Karakter: variabel, van stenig en sober tot modern en groen
- Sterke punten: verzorgde indruk

Knelpunten en oplossingen

Op deze bedrijventerreinen zijn vooralsnog geen knelpunten met betrekking tot de structuur gesignaleerd.

3.2.2.13 Deelgebied Centrumgebieden

Identiteit

- **Bouwperiode:** Centrum-West/Dorpstraat (1700-1950) Centrum-Oost/Middenbaan (1963-1966), Nieuweland/Muziekplein (1990-1998), Meerwede/Middeldijkerplein (2001-2003)
- **Functie:** wonen, detailhandel
- **Type bebouwing:** laagbouw en hoogbouw
- **Gebruiksdruk:** hoog
- **Hotspots:** TramPlus, historisch centrum Dorpstraat (aanwijzing beschermd dorpsgebied), kerken en watertoren
- **Sterke kanten:** ruim voorzieningenniveau

Knelpunten en oplossingen

In de centrumgebieden zijn knelpunten met betrekking tot de ruimtelijke structuur aangetroffen. Deze knelpunten worden hieronder kort en bondig behandeld. Op de kaart is dit knelpunt eveneens aangegeven.

1. Centrum/Middenbaan is verouderd.

Knelpunt:

Het centrumgebied, rondom de Middenbaan, is verouderd. De uitstraling is gedateerd en voldoet niet aan de eisen die nu worden gesteld.

Oplossing:

Het project Centrumontwikkeling brengt de kansen en knelpunten voor het centrumgebied in beeld. Opwaardering van de Middenbaan wordt in samenhang met de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen gebracht.

2. Ruimtelijke inpassing centrumgebied Muziekplein.

Knelpunt:

De groenstructuur van het Muziekplein, grenzend aan de Klavecimbelweg blijft achter qua uitstraling. Soorten als lijsterbes (Sorbus) doen het slecht.

Oplossing:

Herstellen en verbeteren van de groene uitstraling van het Muziekplein, door middel van nieuwe aanplant van bomen eerste grootte.

Kaart wordt in los bestand bijgeleverd

4 Beheerkwaliteit

4.1 Huidige beheerkwaliteit

4.1.1 *Structuurelementen naar functie*

Bij het toekennen van structuurelementen wordt er een primair onderscheid gemaakt naar functies als wonen, werken, winkelen en verkeer in de gemeente. Dit maakt het mogelijk om het beheer goed af te stemmen op de functie van het gebied. De kwaliteit van het beheer hoeft daarom niet overal gelijk te zijn. In gebieden en plekken met een hoge gebruikswaarde en representativiteit is de verwachting van de kwaliteit vaak hoger dan in het buitengebied. Om deze redenen zijn binnen de gemeente Barendrecht 6 gebieden aangewezen die door de kenmerkende functie en gebruikswaarde van elkaar verschillen. In de onderstaande structuurelementenkaart zijn deze gebieden weergegeven. In het kader op de volgende pagina staat kort toegelicht wat verstaan wordt onder de verschillende structuurelementen.

Figuur 6 Structuurelementen kaart

Groengebieden

Functie: verblijven, recreatie, sport en natuur. Dit zijn de bossen, (sport)parken en grote, natuurlijke groengebieden.

Woongebieden

Functie: wonen en verblijven. Onder deze noemer valt de integrale openbare ruimte, waarbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen de verschillende wijken.

Bedrijventerreinen

Functie: werken en winkelen. Hieronder vallen de industrieterreinen, de (groot)handelsbedrijven en kantoren.

Buitengebieden

Functie: landbouw, natuur en recreatie. Een groot deel van het buitengebied wordt gevormd door de Zuidpolder.

Centrum- en accentgebieden

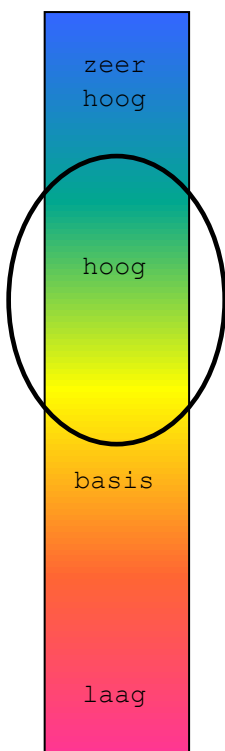
Functie: winkelen en verblijven (centrumgebieden); specifieke functie (accentgebieden). Onder centrumgebieden vallen de winkelvoorzieningen op gemeentelijk niveau. De accentgebieden omvatten het station en de beide begraafplaatsen.

Hoofdwegen en dijken

Functie: vervoer, verkeer, doorstroming. De hoofdwegen hebben een hoofdontsluitingsfunctie op gemeentelijk en wijkoverstijgend niveau. De routes ontsluiten wijken en verbinden functies met elkaar. De dijken hebben vaak een

4.1.2

Totaalbeeld

De beheer kwaliteit wordt gemeten op de twee onderdelen: technische staat en verzorging. Bij de technische staat is gekeken naar de onderhoudsstaat (vlakheid, snoeitoestand, dichtheid, toestand van de verflaag, etc.) van verharding, groen en meubilair (openbare verlichting, verkeers- en straatmeubilair en speeltoestellen). Bij verzorging is gekeken naar het aanwezig zijn van zwerfafval, onkruid, graffiti en drijfvuil.

Uit de schouw is gebleken dat er in Barendrecht gemiddeld een hoge tot basiskwaliteit gescoord wordt. In figuur 6 is weergegeven waar dat de score ligt op de meetlat die wordt gehanteerd.

De hoogste scores worden gehaald in de meest recent aangelegde wijken, de jongste wijken. Omdat Barendrecht voor een groot deel uit nieuwbouwgebied bestaat, is in een groot deel van de gemeente een hoge kwaliteit gemeten.

In figuur 7 is een vlaggentabel weergegeven. In deze tabel is per structurelement en per onderdeel weergegeven wat de behaalde kwaliteit is. Ook hier is onderscheid gemaakt tussen technische staat en verzorging. Deze kwaliteit is bepaald aan de hand van de behaalde scores voor de totale indruk (zie hiervoor de schouwformulieren in bijlage 2).

Figuur 7 meetlat en indicatie van de huidige kwaliteit Beheer openbare ruimte

Datum:
28 Januari 2008

Versie:
Definitief

Rapportnaam:
Integrale visie openbare ruimte pagina 86

	Centrum & accent-gebieden	Woon-gebieden	Hoofdwegen	Bedrijven-terreinen	Groen-gebieden	Buiten-gebieden
Technisch						
Verharding	Basis	Hoog -	Hoog- basis	Basis	Hoog - basis	Hoog - basis
Groen	Basis	Hoog -	Basis	Hoog -	Basis	Basis
Meubilair	Hoog-	Hoog -	Basis	Hoog -	Basis	Basis
Verzorging						
Verharding	Hoog	Hoog	Hoog	Hoog	Hoog	Hoog
Groen	Hoog -	Hoog -	Hoog -	Basis	Basis	Basis - laag
Drijfvuil	Zeer hoog	Hoog	Hoog -	Basis	Hoog - basis	Hoog
Graffiti	Zeer hoog	Zeer hoog	Zr hoog -	Zeer hoog	Zr hoog -	Zr hoog -
Vulgraad	Hoog	Hoog			Basis	
LEGENDA						
	Zeer hoog	Hoog	Basis	Laag	Zeer laag	

4.1.3 Technische staat

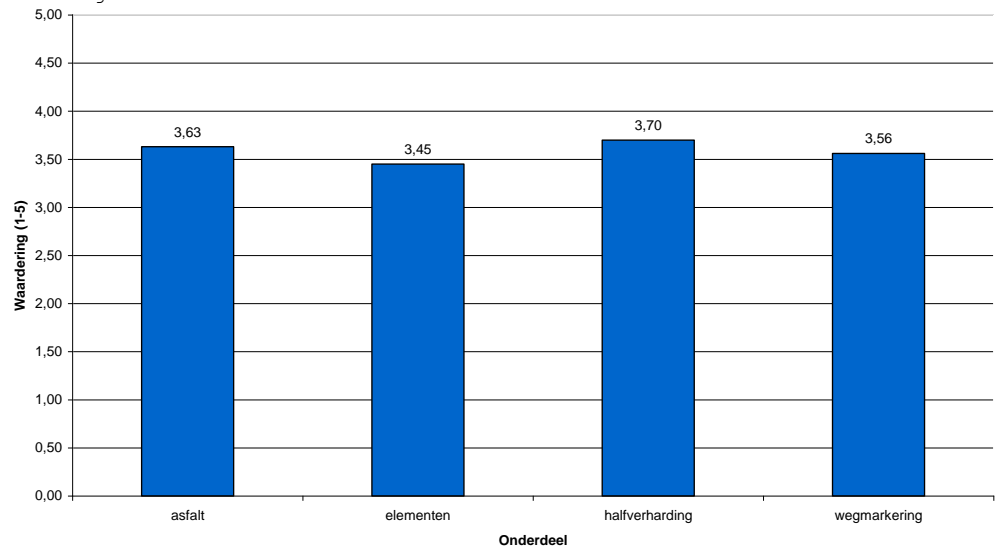
In deze paragraaf wordt dieper ingezoomd op de technische kwaliteit van de verschillende onderdelen van de openbare ruimte (verharding, groen en meubilair). Per onderdeel wordt ingegaan op de resultaten van de meting en de verschillen tussen de onderdelen, locaties, structurelementen en de behaalde scores per beoordelingscriterium.

Verharding

Bij de beoordeling van verhardingen wordt onderscheid gemaakt tussen een viertal onderdelen. In de onderstaande vlaggentabel en staafdiagram zijn de scores van de vier onderdelen weergegeven.

	Centrum & accent-gebieden	Woon-gebieden	Hoofdwegen	Bedrijven-terreinen	Groen-gebieden	Buiten-gebieden
Totaalbeeld	Basis	Hoog -	Hoog-	Basis	Hoog - basis	Hoog - basis
Asfalt	Hoog -	Hoog	Hoog -		Hoog - basis	Hoog - basis
Elementen	Basis	Hoog -	Basis	Basis	Hoog - basis	
Halfverharding	Hoog				Hoog - basis	
Wegmarkering	Basis	Hoog	Hoog	Hoog - basis	Hoog - basis	Hoog - basis

Figuur 9 Vlaggentabel verharding

- 1 = zeer laag
- 2 = laag
- 3 = basis
- 4 = hoog
- 5 = zeer hoog

Figuur 10 Staafdiagram totaalindruk verharding

Voor zowel de asfalt- als de elementenverharding is gekeken naar de functieonderdelen rijbanen, parkeerplaatsen, fietspaden en voetpaden. Opvallend is dat fietspaden lager scoren dan voetpaden, parkeerplaatsen en rijbanen. Over het algemeen scoort asfaltverharding hoger dan elementenverharding. De verhardingen in de gemeente scoren op het gebied van zetting overal zeer hoog voor asfaltverharding en zeer hoog tot hoog bij elementenverharding. Dit betekent dat er niet of nauwelijks sprake is van zetting.

Asfaltverharding

Bij asfaltverharding is op slechts één locatie een parkeerplaats aangetroffen en op slechts twee locaties een voetpad. De rijbanen en fietspaden zijn wel voldoende opgenomen om een representatief beeld te vormen. Hier wordt gemiddeld een hoge tot basiskwaliteit geconstateerd. Op het gebied van zetting wordt zeer hoog gescoord. Dit betekent een zetting van minder dan vijf centimeter. In de omgeving van water is wel vaak sprake van zetting.

Elementenverharding

In woongebieden en groengebieden scoort de elementenverharding een hoge tot basiskwaliteit en in de overige gebieden een basiskwaliteit. Er is op slechts 4 plaatsen een fietspad van elementenverharding aangetroffen. Deze fietspaden hebben gemiddeld een lagere kwaliteit dan de andere functieonderdelen. Op het beoordelingscriterium vlakheid wordt lager gescoord dan op de overige criteria.

Halfverharding

Er is in de gemeente op 10 plaatsen een meting van halfverharding uitgevoerd. Bij halfverhardingen wordt gemiddeld een hoge tot basiskwaliteit gescoord. Dit betekent dat er weinig oneffenheden aanwezig zijn. De meting van halfverharding is enkel uitgevoerd in groengebieden en centrum- en accentgebieden. In parken wordt vaak gebruik gemaakt van gralux halfverharding.

Wegmarkering

De wegmarkeringen worden beoordeeld op de criteria zichtbaarheid en volledigheid. Gemiddeld scoort de gemeente Barendrecht een basiskwaliteit voor beide criteria. Dit wil zeggen dat de markering redelijk zichtbaar is en voor 80 procent volledig is. In de gemeente is op verschillende plaatsen gebruik gemaakt van markering voor het aangeven van schoolroutes voor kinderen. In de kantlijn is een foto opgenomen waarop een dergelijke markering is weergegeven. In de woongebieden en hoofdwegen scoren wegmarkeringen hoog, in centrum- en accentgebieden basis en in de overige gebieden een hoge tot basiskwaliteit.

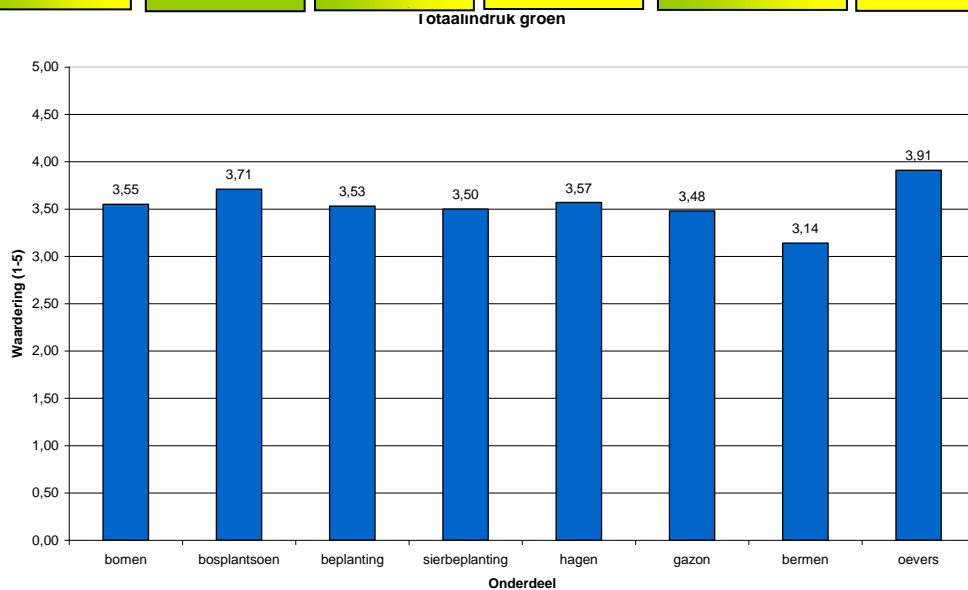

Groen

Bij de beoordeling van het groen wordt onderscheid gemaakt tussen acht onderdelen. In de onderstaande vlaggentabel en staafdiagram zijn de scores van de acht onderdelen weergegeven.

	Centrum & accent-gebieden	Woon-gebieden	Hoofdwegen	Bedrijven-terreinen	Groen-gebieden	Buiten-gebieden
Totaalbeeld	Basis	Hoog -	Basis	Hoog -	Basis	Basis
Bomen	Hoog -	Hoog -	Hoog -	Hoog	Basis - laag	Hoog
Bosplantsoen		Basis	Hoog		Hoog	Basis
Bepanting	Hoog -	Hoog -	Basis	Hoog	Hoog - basis	Hoog
Sierbepanting	Hoog -	Hoog -				
Hagen	Hoog	Basis	Basis			Hoog
Gazon	Hoog	Basis	Hoog -		Basis	
Bermen		Basis	Basis	Basis	Basis - laag	Basis
Oevers	Hoog -	Hoog	Hoog -	Basis	Hoog - basis	Basis

- 1 = zeer laag
- 2 = laag
- 3 = basis
- 4 = hoog
- 5 = zeer hoog

Figuur 12 Staafdiagram totaalindruk groen

Alle groenonderdelen scoren een hoge tot basiskwaliteit. Het groen in de gemeente is erg divers en er wordt voornamelijk gebruik gemaakt van gazon, bomen en bepanting. Bij alle onderdelen van groen wordt hoog gescoord op het criterium oneigenlijke snoeimaatregelen (maatregelen die niet goed zijn voor (de vitaliteit van) het groen, zoals het maaien van beplantingsranden) en beplantingsranden. Wel wordt er lager

gescoord op de volledigheid van de plantvakken, kale plekken komen voor.

Bomen

In Barendrecht zijn veel jonge en halfwas bomen aanwezig. Dit komt doordat in de nieuwe wijken natuurlijk ook nieuwe bomen zijn aangeplant. De bomen scoren een hoge kwaliteit op de criteria snoei-behoefte (dus er is weinig snoeiachterstand), afstemming op standplaats, volledigheid van rijen en vakken en de toestand van boompaal en boomband. De bomen in groengebieden scoren beduidend lager dan in de andere structurelementen.

Bosplantsoen

Bosplantsoen is hoog opgaande beplanting met boomvormers waarin regelmatig selectief bomen en struiken worden verwijderd, waarbij toekomstbomen worden gespaard. Daarnaast is er in bosplantsoen ruimte voor struiken en kruiden om zo op een natuurlijke wijze te verjongen. Een kruidlaag is gewenst. Het bosplantsoen in de gemeente Barendrecht scoort het hoogste van alle groenonderdelen. Het is vitaal, wordt op de juiste manier beheerd, er is geen sprake van verdringing en de maat van het vak ten opzichte van het sortiment klopt. Er is op zeven schouwlocaties bosplantsoen aangetroffen. Er wordt relatief weinig bosplantsoen gebruikt in de groene aankleding van de openbare ruimte in Barendrecht. Het bosplantsoen dat is opgenomen, ligt in de structurelementen woongebieden, hoofdwegen, groengebieden of buitengebied. Bij hoofdwegen en groengebieden scoort het bosplantsoen een hoge kwaliteit. In de woongebieden en buitengebieden scoort het bosplantsoen een basiskwaliteit.

Beplanting

De beplanting in de gemeente is per wijk verschillend van karakter. Onder beplanting vallen heesters en heesterrozen. Deze beplanting is eenvoudiger van karakter en goedkoper in beheer dan sierbeplanting, maar meer gecultiveerd dan bosplantsoen. In wijken met een woonerf karakter, die vooral in Barendrecht-Centrum te vinden zijn, komt veel snippergroen voor en wordt regelmatig verouderde beplanting aangetroffen. Er is bij de aanleg veel gebruik gemaakt van meerdere soorten in één vak. Er wordt een hoge kwaliteit gerealiseerd voor de criteria verdringing, oneigenlijke snoeimaatregelen en beplantingsranden (rand van de beplanting grenzend aan verharding en gazon). Aan de volledigheid van de plantvakken valt nog wel wat te verbeteren.

De beplanting scoort op de bedrijventerreinen en in het buitengebied een hoge kwaliteit. In de andere structurelementen wordt hoog tot basis gescoord.

Sierbeplanting

Sierbepplanting wordt in de gemeente Barendrecht toegepast in de omgeving van accenten, op rotonden en op begraafplaatsen. Onder sierbepplanting vallen vaste planten, eenjarigen en struikrozen. Wisselperken (met eenjarige planten) zijn echter niet aangetroffen op de schouwlocaties. Wel hebben bewoners op enkele locaties zelf eenjarige planten in boomspiegels geplant.

Hagen

De tijdens de schouw beoordeelde hagen zijn vaak recentelijk aangeplant. De hagen worden veelal toegepast als sierelement of als geleiding langs een belangrijke weg.

De hagen in de structurelementen buitengebieden en centrum- en accentgebieden scoren een hoge kwaliteit. In de woongebieden en langs hoofdwegen wordt gemiddeld genomen een basiskwaliteit gescoord.

Gazon

De gazons in de gemeente scoren hoog op het maaibeeld en bijmaaien rondom obstakels. Op de overige criteria wordt een hoge tot basiskwaliteit gescoord. Gazons worden toegepast op verschillende plaatsen in woonwijken (met name langs water) en op speelplaatsen.

Bermen

Bermen scoren opvallend lager. Vooral op het criterium variatie in inheemse soorten wordt laag gescoord. Ook op het criterium verstoring door schadde scoort 22% laag en 9% zeer laag. Bermen worden toegepast langs wegen, op dijken, langs water met natuurlijke oevers en in natuurlijk beheerde gebieden.

Oevers

De oevers van het water in de gemeente zijn van verschillende aard. Er wordt onderscheid gemaakt in natuurlijke oevers, natuurvriendelijke oevers, harde oevers, harde oevers met geringe kerende hoogte en harde oevers met grote kerende hoogte. In de buitengebieden van de gemeente wordt de natuurlijke oever het meeste toegepast. Binnen de bebouwde kom worden harde oevers met geringe kerende hoogte het meeste toegepast. Omwille van de ecologische kwaliteit is bij de meting enkel ingegaan op natuurlijke en natuurvriendelijke oevers.

De oevers zijn beoordeeld op de criteria breedte afkalving (breedte van de schadde aan de randen van een watergang), lengte afkalving (lengte van de schadde aan de randen van een watergang), bedekkinggraad oever, talud en soortenrijkdom. Er wordt in de gemeente een zeer hoge kwaliteit gescoord op de breedte afkalving. Het talud en de soortenrijkdom scoren een basiskwaliteit. De rest van de criteria scoren hoog.

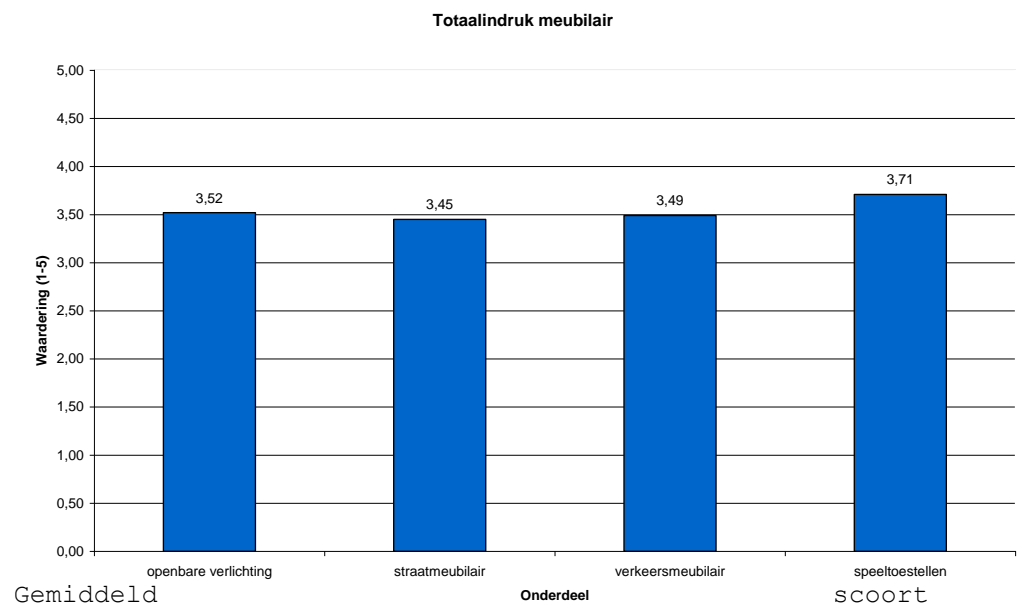

Meubilair

Bij de beoordeling van meubilair wordt onderscheid gemaakt in vier onderdelen. Zitbankjes, picknickstellen, afvalbakken, verzamelposten van milieuparkjes en hondenpoepbakken vallen onder het onderdeel straatmeubilair. Verkeersborden, geleiderails, bewegwijzering, fietsrekken en informatieborden vallen onder verkeersmeubilair. In de onderstaande vlaggentabel en staafdiagram zijn de scores van de vier onderdelen weergegeven.

	Centrum & accent-gebieden	Woon-gebieden	Hoofdwegen	Bedrijven-terreinen	Groen-gebieden	Buiten-gebieden
Totaalbeeld	Hoog -	Hoog -	Basis	Hoog -	Basis	Basis
Openbare	Hoog -	Hoog -	Basis	Hoog	Basis	Basis
Straatmeubilair	Hoog -	Hoog -	Hoog -		Basis	Basis -
Verkeersmeubilair	Basis	Hoog -	Basis	Hoog -	Basis	Basis
Speeltoestellen		Hoog -			Hoog - basis	Basis

Figuur 13 Vlaggentabel meubilair

Figuur 14 Staafdiagram totaalindruk meubilair

meubilair een hoge tot basis kwaliteit. Speeltoestellen scoren echter beduidend hoger dan de overige onderdelen.

Openbare verlichting

Bij de schouw van lichtmasten is een visuele beoordeling uitgevoerd naar de technische staat van de mast (scheefstand, schade etc.). Er is dus niet gekeken naar het functioneren (verlichtingsniveau) en de plaats (voldoende masten en op de juiste plek).

Veel van de lichtmasten in de gemeente zijn geplaatst in de laatste paar jaar, waardoor zij er doorgaans goed uitzien. Ondanks dit gegeven staan er lichtmasten scheef. De oudere masten vertonen vaak roestplekken aan de onderkant van de mast. Op enkele plaatsen zijn ernstige schades, zoals een omgevallen mast, waargenomen.

Op bedrijventerreinen wordt een hoge kwaliteit gescoord voor lichtmasten. In de woongebieden en centrum- en accentgebieden wordt een hoge tot basis kwaliteit gescoord en in de overige gebieden een basiskwaliteit.

Straatmeubilair

De meeste banken en afvalbakken in de gemeente zijn in goede staat. Vaak zitten ze nog goed in de verf en zijn ze niet beklad. Toch zijn er plaatsen aan te wijzen waar door vandalisme op de kwaliteit een en ander aan te merken is. Ten tijde van de schouw (jaarwisseling) is geconstateerd dat afvalbakken zijn opgeblazen, in de brand zijn gestoken of zelfs waren verdwenen. Hierdoor hebben de banken beschadigingen aan de poedercoating en zien er daardoor niet uitnodigend uit. In de buitengebieden scoren banken en afvalbakken een basis tot lage kwaliteit. In de woongebieden, hoofdwegen en centrum- en accentgebieden wordt er een hoge tot basis kwaliteit gescoord.

Verkeersmeubilair

Het verkeersmeubilair in de gemeente scoort een hoge tot basiskwaliteit. Op het verkeersmeubilair is vaak weinig aan te merken. De borden zijn vaak goed zichtbaar, zijn onbeklad en zijn functioneel. Wel komt ook bij deze palen regelmatig scheefstand voor. In enkele gevallen is een bord op een onoverzichtelijke locatie geplaatst. Geleiderails zijn in de regel in een goed technische staat en volledig functioneel. Bij deze beoordeling is de reflectieklasse niet gemeten. Opgemerkt moet worden dat de reflectielaag op veel plaatsen niet voldoet aan de minimumeis. Op de bruggen in de gemeente is her en der wat aan te merken op het schilderwerk. Vaak is er veel groene aanslag op de brug en is de verflaag in een slechte toestand. Soms is ook het loopoppervlak van de brug in slechte toestand en kan deze daardoor bij vochtig weer glad zijn.

Speeltoestellen

De speeltoestellen in de gemeente zijn net als de rest van het meubilair vaak recentelijk geplaatst. Speeltoestellen zijn waargenomen in de woongebieden, groengebieden en buitengebieden. De meeste toestellen zijn goed in de verf en

veilig bespeelbaar. In de oudere wijken zijn op enkele speelplaatsen scherpe voorwerpen als glas en bierdoppen aangetroffen.

4.1.4 Verzorgingsgraad

Bij de beoordeling van verzorging wordt onderscheid gemaakt tussen vijf onderdelen. In de onderstaande vlaggentabel zijn de scores van de vijf onderdelen weergegeven. Gemiddeld wordt er in de gemeente Barendrecht hoog gescoord op verzorging.

	Centrum & accent-gebieden	Woon-gebieden	Hoofdwegen	Bedrijven-terreinen	Groen-gebieden	Buiten-gebieden
Totaalbeeld	Hoog -	Hoog -	Hoog -	Hoog -	Hoog - basis	Hoog - basis
Verharding	Hoog	Hoog	Hoog	Hoog	Hoog	Hoog
Groen	Hoog -	Hoog -	Hoog -	Basis	Basis	Basis - laag
Drijfvuil	Zeer hoog	Hoog	Hoog -	Basis	Hoog - basis	Hoog
Graffiti	Zeer hoog	Zeer hoog	Zr hoog -	Zeer hoog	Zr hoog -	Zr hoog -
Vulgraad	Hoog	Hoog			Basis	

Figuur 15 Vlaggentabel verzorging

Verzorging verharding

De reiniging van verharding bestaat uit het bestrijden van onkruid en machinaal vegen van rijbanen, parkeerplaatsen en fietspaden. Op deze twee onderdelen is als zodanig geschouwd. Er wordt in alle structuurelementen een hoge kwaliteit gerealiseerd.

systematiek van het vegen van trottoirs leidt ertoe dat afval lang kan blijven liggen. De trottoirs worden namelijk pas gereinigd wanneer er een blaas

Bij onkruid op verharding wordt onderscheid gemaakt tussen de verschillende functieonderdelen (rijbaan/fietspad, parkeerplaats, voetpad, goot en overige verhardingen). Daarnaast zijn alle verhardingen beoordeeld op kruiden rondom obstakels, polvorming en kruidenhoogte. De rijbanen en fietspaden in asfalt scoren beduidend hoog op het onderdeel onkruid op verharding. De voetpaden, goten en overige elementenverhardingen scoren een basiskwaliteit.

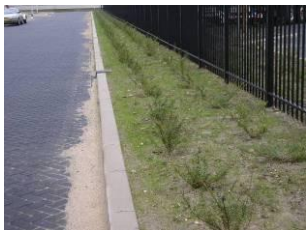
Bij de beoordeling van zwerfvuil op verharding wordt onderscheid gemaakt tussen grof en fijn zwerfvuil. In de gemeente wordt nagenoeg evenveel grof als fijn zwerfvuil gevonden. Daarnaast is de hoeveelheid natuurlijk afval op

verharding gemeten. Uit de meting blijkt dat hiervoor een hoge kwaliteit wordt behaald.

Verzorging groen

De reiniging van groen bestaat uit het bestrijden van onkruid (chemisch en niet chemisch) en het verwijderen van zwerfvuil en blad. Op deze twee onderdelen is als zodanig geschouwd. Er wordt in de centrum- en accentgebieden, woongebieden en hoofdwegen een hoge tot basis kwaliteit gerealiseerd, op bedrijventerreinen en in groengebieden een basiskwaliteit en in de buitengebieden een basis tot lage kwaliteit.

Bij onkruid in groen wordt er beoordeeld op kruidenbedekking, aanwezigheid van ongewenste heesters, hoogte van ongewenste heesters, verspreide resten, verzamelde resten en kruidenhoogte aan randen van bosplantsoen. Er is gemiddeld een hoge kwaliteit geconstateerd voor onkruid in groen. Bij bosplantsoen wordt echter meer en vaker onkruid aangetroffen dan in andere soorten groen. In het groen komt het weinig voor dat er kruidenresten blijven liggen.

Bij de beoordeling van zwerfvuil in groen wordt eveneens onderscheid gemaakt tussen grof en fijn zwerfvuil. Ook bij zwerfvuil in groen is nagenoeg evenveel grof als fijn zwerfvuil aangetroffen.

Verzorging overig

Naast de verzorging van verharding en groen is gemeten hoeveel drijfvuil en graffiti er in de gemeente aanwezig is en hoe ver de afvalbakken gevuld zijn.

Drijfvuil

Drijfvuil wordt gemeten aan de hand van twee criteria: grof en fijn vuil. Uit de meting blijkt dat er een hoge kwaliteit behaald wordt met betrekking tot drijfvuil. Als er drijfvuil aanwezig is op het water, is dit vaker grof drijfvuil dan fijn drijfvuil. Tussen de structurelementen onderling valt op dat er veel verschillen zijn. De volgende kwaliteiten zijn geconstateerd: in de centrum- en accentgebieden een zeer hoge kwaliteit, in de woongebieden en buitengebieden een hoge kwaliteit, in de groengebieden en hoofdwegen een hoge tot basiskwaliteit en op de bedrijventerreinen een basiskwaliteit.

Graffiti

De hoeveelheid graffiti in de gemeente wordt gemeten aan de hand van de criteria aanwezigheid, opvallend of beeldbepalend, racistisch of aanstootgevend en de aanwezigheid op gemeentelijke eigendommen. Er wordt op al deze criteria zeer hoog gescoord. Er is op slechts 7 locaties in de gemeente enige vorm van graffiti of beplakking aangetroffen. Racistische of aanstootgevende leuzen komen nagenoeg niet voor. De graffiti en

beplakking zijn nagenoeg altijd gevonden op niet-gemeentelijke eigendommen.

Vulgraad afvalbakken

De afvalbakken in de gemeente worden qua verzorging beoordeeld op vulgraad. Hierop scoort de gemeente een hoge kwaliteit. Alleen de structurelementen centrum- en accentgebieden, woongebieden en groengebieden zijn er afvalbakken aangetroffen op de schouwlocaties. In de groengebieden wordt voor wat betreft de vulgraad een basiskwaliteit gescoord en voor de andere twee structurelementen een hoge kwaliteit.

4.2 Ambitie beheer kwaliteit

Er zijn verschillende manieren om met de kwaliteit van verhardingen, groen en meubilair in Barendrecht om te gaan. Dit is afhankelijk van het ambitieniveau dat wordt neergelegd. Een verschil in ambities betekent een verschil in kosten of budgetten die jaarlijks nodig zijn om deze ambitie in stand te houden. In dit hoofdstuk is een viertal scenario's uitgewerkt. Elk scenario is kort en bondig beschreven en beeldend gemaakt.

Scenario's voor bestuurlijke keuze

Centraal in dit plan staat de vraag: welke ambities heeft de gemeente Barendrecht voor de beheer kwaliteit van de openbare ruimte? De keuze van welke kwaliteit op welke plek wordt door het gemeentebestuur gemaakt. Voor een beter inzicht in de consequenties zijn de volgende vier scenario's beschreven:

1. Voor het huidige budget;

4.2.1 Financiën

Om de relatie tussen kosten en kwaliteit goed in beeld te krijgen, is de begroting van de gemeente geanalyseerd. Centraal staat dat de huidige kwaliteit bepaald wordt door het huidige beschikbare budget. De vergelijking moet echter wel zuiver gehouden worden. Verschillende posten binnen de begroting, zoals overhead, hebben geen invloed op de kwaliteit buiten en worden dan ook niet meegenomen. In de tabel hiernaast zijn de directe uitvoeringskosten onder elkaar gezet. Onder meubilair zijn de budgetten van straatmeubilair, speelelementen en openbare verlichting opgenomen.

	Huidig budget
Verharding	€ 1.203.300
Groen	€ 1.638.800
Meubilair	€ 772.500
Reiniging	€ 343.200
Totaal	€ 3.957.800

4.2.2 Scenario's

Input voor de scenario's is de workshop die op 24 april heeft plaatsgevonden. Deze workshop was gericht op het verkrijgen van richtinggevende uitgangspunten voor de uiteindelijk vast te stellen beheer kwaliteit. Tijdens de workshop is samen met de vertegenwoordigers van belangenorganisaties, raadsleden en

vakambtenaren nagedacht en gediscussieerd over de 'gewenste' beheer kwaliteit voor de openbare ruimte.

4.2.3 Scenario 1; Voor het huidige budget

Kwaliteit

Het scenario 'Voor het huidige budget' geeft inzicht in welke kwaliteit langdurig in stand gehouden kan worden met het huidige beschikbare budget. De huidige kwaliteit wordt weliswaar met het huidige budget gerealiseerd, maar het huidige budget enkel bedekt niet de kosten voor herinrichtingen vervangingen etc. ook kunnen bezuinigingen uit het verleden en terrein uitbreidingen ervoor zorgen dat de budgetten in de afgelopen jaren verminderd zijn. Het effect van een minder hoog budget is in de openbare ruimte niet direct zichtbaar. De kwaliteit zakt langzaam af naar een lager niveau.

De hieronder weergegeven figuur geeft de gekozen kwaliteit van scenario 1 weer.

	Centrum & accent-gebieden	Woon-gebieden	Hoofdwegen	Bedrijven-terreinen	Groen-gebieden	Buiten-gebieden
Technisch						
Verharding	Hoog	Basis	Hoog	Basis	Hoog	Basis
Groen	Hoog	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Meubilair	Hoog	Basis	Basis	Basis	Hoog	Basis
Verzorging						
Verharding	Hoog	Basis	Basis	Basis	Hoog	Basis
Groen	Hoog	Basis	Basis	Basis	Hoog	Basis
Meubilair	Hoog	Basis	Basis	Basis	Hoog	Basis

Figuur 16 Vlaggentabel scenario 1

Kosten

Voor het scenario is, zoals de titel al aangeeft, het huidige budget van €3.906.000 benodigd. Er wordt een kwaliteitskeuze neergelegd, die niet of deels niet aansluit bij de ambitie en reële keuze die aangegeven is tijdens de workshops.

	Centrum & accent-gebieden	Woon-gebieden	Hoofdwegen	Bedrijven-terreinen	Groen-gebieden	Buiten-gebieden	Totaal
Technisch							
Verharding	€ 106.000	€ 769.000	€ 203.000	€ 98.000	€ -	€ 7.000	€ 1.183.000
Groen	€ 68.000	€ 480.000	€ 168.000	€ 62.000	€ 190.000	€ 25.000	€ 993.000
Meubilair	€ 17.000	€ 434.000	€ 78.000	€ 27.000	€ 14.000	€ 10.000	€ 580.000
Totaal	€ 191.000	€	€ 449.000	€ 187.000	€ 204.000	€ 42.000	€ 2.756.000
Verzorging							
Verharding	€ 14.000	€ 158.000	€ 81.000	€ 28.000	€ 11.000	€ 2.000	€ 294.000
Groen	€ 48.000	€ 392.000	€ 68.000	€ 46.000	€ 116.000	€ 8.000	€ 678.000
Meubilair	€ 50.000	€ 94.000	€ 10.000	€ 6.000	€ 12.000	€ 6.000	€ 178.000
Totaal	€ 112.000	€ 644.000	€ 159.000	€ 80.000	€ 139.000	€ 16.000	€ 1.150.000
							€ 3.906.000

Figuur 17 Vlaggentabel kosten scenario 1

4.2.4 Scenario 2; De ambitie uit de workshop

Kwaliteit

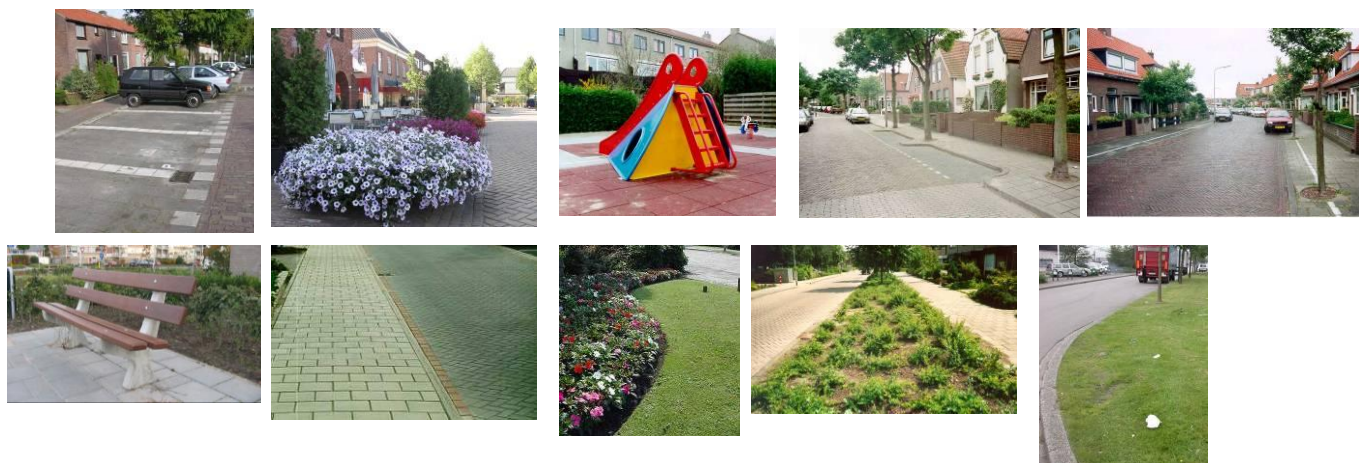
Het scenario 'De ambitie uit de workshop' geeft aan wat de deelnemers van de workshop graag voor beheerkwaliteit in de openbare ruimte willen zien. In de centrum- en accentgebieden, de woongebieden en de groengebieden (parken) wordt voor een hoog niveau gekozen. Dit geldt ook voor de verharding van de hoofdwegen. Voor het technische onderhoud bij de hoofdwegen (groen en meubilair), op bedrijventerreinen en in groengebieden is een basiskwaliteit gekozen. Qua verzorging is langs de hoofdwegen, op de bedrijventerreinen en in het buitengebied voor een basiskwaliteit gekozen.

Ten opzichte van de huidige kwaliteit zullen er verschuivingen zichtbaar zijn. Zo wordt er een hogere kwaliteit nagestreefd in de centrum- en accentgebieden, de woongebieden en de groengebieden. In de overige gebieden gaat de technische kwaliteit (heel en vast) op onderdelen wat achteruit en vooruit. Er wordt minimaal een basiskwaliteit nagestreefd. Slechte plekken komen niet meer voor.

	Centrum & accent-gebieden	Woon-gebieden	Hoofdwegen	Bedrijven-terreinen	Groen-gebieden	Buiten-gebieden
Technisch						
Verharding	Hoog	Hoog	Hoog	Basis	Hoog	Basis
Groen	Hoog	Hoog	Basis	Basis	Hoog	Basis
Meubilair	Hoog	Hoog	Basis	Basis	Hoog	Basis
Verzorging						
Verharding	Hoog	Hoog	Basis	Basis	Hoog	Basis
Groen	Hoog	Hoog	Basis	Basis	Hoog	Basis
Meubilair	Hoog	Hoog	Basis	Basis	Hoog	Basis

Figuur 18 Vlaggentabel scenario 2

kwaliteit van het scenario weer.

Kostenindicatie

Om deze kwaliteit in stand te houden is een jaarlijks budget nodig van €4.546.000. Dit is per jaar €640.000 meer dan op dit moment beschikbaar is (budget 2007). Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de keuze voor een hoge kwaliteit in de woongebieden.

Technisch	Centrum & accent-gebieden	Woon-gebieden	Hoofdwegen	Bedrijven-terreinen	Groen-gebieden	Buiten-gebieden	Totaal
Verharding	€ 106.000	€ 826.000	€ 203.000	€ 98.000	€ -	€ 7.000	€ 1.240.000
Groen	€ 68.000	€ 661.000	€ 168.000	€ 62.000	€ 232.000	€ 25.000	€ 1.216.000
Meubilair	€ 17.000	€ 464.000	€ 78.000	€ 27.000	€ 14.000	€ 10.000	€ 610.000
Totaal	€ 191.000	€ 1.951.000	€ 449.000	€ 187.000	€ 246.000	€ 42.000	€ 3.066.000
Verzorging							
Verharding	€ 14.000	€ 195.000	€ 81.000	€ 28.000	€ 11.000	€ 2.000	€ 331.000
Groen	€ 48.000	€ 642.000	€ 68.000	€ 46.000	€ 116.000	€ 8.000	€ 928.000
Meubilair	€ 50.000	€ 137.000	€ 10.000	€ 6.000	€ 12.000	€ 6.000	€ 221.000
Totaal	€ 112.000	€ 974.000	€ 159.000	€ 80.000	€ 139.000	€ 16.000	€ 1.480.000
							€ 4.546.000

Figuur 19 Vlaggentabel kosten scenario 2

4.2.5 Scenario 3; Reële keuze vanuit de workshop

Kwaliteit

Het scenario 'Reële keuze vanuit de workshop' geeft grotendeels de ambitie weer die tijdens de workshop is neergelegd. Maar zonder een structurele verhoging van het jaarlijkse onderhoudsbudget blijkt dit niet te realiseren. Hierdoor is er in de woongebieden gekozen voor een basiskwaliteit van het groen.

Ten opzichte van de huidige kwaliteit zullen er verschuivingen zichtbaar zijn. Zo wordt er gemiddeld een hogere kwaliteit nagestreefd in de centrum- en accentgebieden, de woongebieden en de groengebieden. In de overige gebieden gaat de kwaliteit op onderdelen wat naar beneden en omhoog. Er wordt minimaal een basiskwaliteit nagestreefd.

	Centrum & accentgebieden	Woongebieden	Hoofdwegen	Bedrijventerreinen	Groengebieden	Buitengebieden
Technisch						
Verharding	Hoog	Hoog	Hoog	Basis	Hoog	Basis
Groen	Hoog	Basis	Basis	Basis	Hoog	Basis
Meubilair	Hoog	Hoog	Basis	Basis	Hoog	Basis
Verzorging						
Verharding	Hoog	Hoog	Basis	Basis	Hoog	Basis
Groen	Hoog	Basis	Basis	Basis	Hoog	Basis
Meubilair	Hoog	Hoog	Basis	Basis	Hoog	Basis

Figuur 20 Vlaggentabel scenario 3
De in de tabel neergelegde aanpakken geven de gewenste kwaliteit van het scenario weer.

Kostenindicatie

Om deze kwaliteit in stand te houden is een jaarlijks budget nodig van €4.115.000. Dit is per jaar €209.000 meer dan op dit moment beschikbaar is (budget 2007). Vooral het onderhoud van groen is duur en zorgt voor extra benodigd budget waardoor het niet mogelijk is een hoge kwaliteit in de woongebieden na te streven.

Technisch	Centrum & accent-gebieden	Woon-gebieden	Hoofdwegen	Bedrijven-terreinen	Groen-gebieden	Buiten-gebieden	Totaal
Verharding	€ 106.000	€ 826.000	€ 203.000	€ 98.000	€ -	€ 7.000	€ 1.240.000
Groen	€ 68.000	€ 480.000	€ 168.000	€ 62.000	€ 232.000	€ 25.000	€ 1.035.000
Meubilair	€ 17.000	€ 464.000	€ 78.000	€ 27.000	€ 14.000	€ 10.000	€ 610.000
Totaal	€ 191.000	€ 1.770.000	€ 449.000	€ 187.000	€ 246.000	€ 42.000	€ 2.885.000
Verzorging							
Verharding	€ 14.000	€ 195.000	€ 81000	€ 28.000	€ 11.000	€ 2.000	€ 331.000
Groen	€ 48.000	€ 392.000	€ 68.000	€ 46.000	€ 116.000	€ 8.000	€ 678.000
Meubilair	€ 50.000	€ 137.000	€ 10.000	€ 6.000	€ 12.000	€ 6.000	€ 221.000
Totaal	€ 112.000	€ 724.000	€ 159.000	€ 80.000	€ 139.000	€ 16.000	€ 1.230.000
							€ 4.115.000

Figuur 21 Vlaggentabel kosten scenario 3

4.2.6 Scenario 4; Bezuiniging

Kwaliteit

Het scenario 'Bezuiniging' geeft aan wat voor kwaliteit te realiseren is als er 10% bezuinigd wordt. Voor alle onderdelen wordt voor de basiskwaliteit gekozen, behalve bij de technische en verzorgingsstaat van verharding en groen in de structuurelementen bedrijventerreinen, groengebieden en buitengebieden. Hiervoor is gekozen omdat aan deze gebieden een minder hoge prioriteit is gegeven bij de workshop, dan de centrum- en accentgebieden, woongebieden en hoofdwegen. Er is gekozen om het meubilair in deze gebieden wel op basiskwaliteit te laten staan. Deze keuze is gemaakt omdat de kosten voor een basiskwaliteit bij groen en verhardingen hoger liggen dan bij een basiskwaliteit voor meubilair.

Ten opzichte van de huidige kwaliteit zullen er verschuivingen zichtbaar zijn. Het beeld wordt in zijn geheel van een lagere kwaliteit dan wat er nu is. Grote verschillen zullen onder andere goed zichtbaar zijn bij verharding. De technische staat hiervan zakt van een hoog - basis niveau naar een laag niveau en de verzorgingsstaat zakt van hoog niveau naar een laag niveau.

	Centrum & accent-gebieden	Woon-gebieden	Hoofdwegen	Bedrijven-terreinen	Groen-gebieden	Buiten-gebieden
Technisch						
Verharding	Basis	Basis	Basis	Laag	Laag	Laag
Groen	Basis	Basis	Basis	Laag	Laag	Laag
Meubilair	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Verzorging						
Verharding	Basis	Basis	Basis	Laag	Laag	Laag
Groen	Basis	Basis	Basis	Laag	Laag	Laag
Meubilair	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis

Figuur 22 Vlaggentabel scenario 4

De hieronder weergegeven afbeeldingen geven de gekozen kwaliteit van het scenario weer.

Kostenindicatie

Om deze kwaliteit in stand te houden is een jaarlijks budget nodig van €3.545.000. Dit is per jaar ongeveer 10 % minder dan op dit moment beschikbaar is (budget 2007). Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de keuze voor een algehele basiskwaliteit en een lage kwaliteit voor groen en verharding op enkele plekken.

	Centrum & accent-gebieden	Woon-gebieden	Hoofdwegen	Bedrijven-terreinen	Groen-gebieden	Buiten-gebieden	Totaal
Technisch							
Verharding	€ 75.000	€ 769.000	€ 183.000	€ 74.000	€ -	€ 5.000	€ 1.106.000
Groen	€ 50.000	€ 480.000	€ 168.000	€ 49.000	€ 86.000	€ 18.000	€ 851.000
Meubilair	€ 16.000	€ 434.000	€ 78.000	€ 27.000	€ 12.000	€ 10.000	€ 577.000
Totaal	€ 141.000	€ 1.683.000	€ 429.000	€ 150.000	€ 98.000	€ 33.000	€ 2.534.000
Verzorging							
Verharding	€ 11.000	€ 158.000	€ 81.000	€ 23.000	€ 8.000	€ 2.000	€ 283.000
Groen	€ 31.000	€ 392.000	€ 68.000	€ 26.000	€ 48.000	€ 6.000	€ 571.000
Meubilair	€ 33.000	€ 94.000	€ 10.000	€ 6.000	€ 8.000	€ 6.000	€ 157.000
Totaal	€ 75.000	€ 644.000	€ 159.000	€ 55.000	€ 64.000	€ 14.000	€ 1.011.000
							€ 3.545.000

Figuur 23 Vlaggentabel kosten scenario 4

4.3 Afwegingstabel

Een keuze wordt meestal gemaakt op basis van verschillende wegingsfactoren. Hieronder worden verschillende aspecten in een tabel weergegeven, op basis waarvan een afweging kan worden gemaakt. Per scenario wordt aangegeven hoe dit scenario scoort.

		scenario 1 Huidig budget	scenario 2 Workshopkeuz e	scenario 3 Reële keuze	scenario 4 Bezuiniging
Kwaliteit wegen	technisch	=	+	=	-
	verzorgend	-	=	=	- -
Kwaliteit groen	technisch	=	+	=	-
	verzorgend	=	+	=	- -
Kwaliteit meubilair	technisch	=	+	+	-
	verzorgend	=	=	=	-
Kosten		=	- -	-	+
Kapitaalvernietiging		+	+	+	-
Afstemming kwaliteit op functie		- -	++	+ +	+
Aansluiting op workshop		- -	++	+ +	+

Figuur 24 Afwegingstabel

De beoordeling is gebaseerd op een vergelijking van de huidige situatie ten opzichte van het scenario.

- - scoort zeer negatief
 - scoort negatief
 = scoort ongeveer gelijk
 + scoort positief

Omschrijving

Hieronder wordt de toelichting voor elke wegingsfactor gegeven:

- *Kwaliteit wegen, groen en meubilair*: wat is de na te streven kwaliteit (technisch en verzorgend) ten opzichte van de huidige kwaliteit?
- *Kosten*: bij de afwegingsfactor kosten gaat het om het verschil in jaarlijks budget dat nodig is voor het scenario ten opzichte van het huidig beschikbare budget.
- *Kapitaalvernietiging*: met kapitaalvernietiging wordt bedoeld of er onnodig kapitaal wordt vernietigd doordat het beheer niet voldoende is. De weg is eerder dan normaal aan vervanging toe doordat het onderhoudsniveau onvoldoende is geweest.
- *Afstemming kwaliteit op functie*: is het kwaliteitsniveau wel afgestemd op de functie? Het is bijvoorbeeld niet nodig het groen in de buitengebieden intensief te onderhouden. Dit levert zelfs een ongewenst beeld op. Daarentegen is het bijvoorbeeld ook niet gewenst de verharding in het centrum- en accentgebieden op een te laag niveau te onderhouden. In

deze gebieden komen veel mensen dus een wat intensiever niveau is hier passend.

- *Aansluiting op workshops:* sluit het scenario aan op de keuze die tijdens de workshop is gemaakt? Kortom, past het scenario bij de keuze die de bewoners en raadsleden tijdens de workshop hebben gemaakt?

4.4 Onkruidbestrijding in groen

Wanneer er wordt gestopt met de chemische onkruidbestrijding in beplanting, heeft dit consequenties voor de jaarlijkse onderhoudskosten. Per scenario betekent dit het volgende:

1. Voor het huidige budget plus €104.000
2. De ambitie uit de workshop plus €185.000
3. Reële keuze vanuit de workshop plus €149.000
4. Bezuiniging min €134.000

Voor de berekening is gebruik gemaakt van landelijke normen en de arealen van de gemeente. De plaatselijke situatie in Barendrecht kan ervoor zorgen dat de kosten in de praktijk hoger of lager uitvallen.

5 Conclusies en aanbevelingen

In deze Integrale visie staat de visie op de structuur en de beheer kwaliteit van de openbare ruimte beschreven. Er wordt aangegeven waar en hoe de structuur en inrichting verbeterd dient te worden, en welke beheer kwaliteit op welke plek gekozen kan worden. Hierbij zijn de genoemde knelpunten en oplossingen en de scenario's met kwaliteitsambitie leidraad voor de praktische invulling van de visie. Daarnaast dient er gewerkt te worden aan een nieuwe denk- en werkwijze om knelpunten in structuur en inrichting en beheer in de toekomst te voorkomen.

5.1 Integraal en outputgericht denken en werken

De kracht van het integraal denken zit in het afstemmen van verschillende belangen en disciplines in de openbare ruimte op elkaar, om zo een mooie, beheerbare en functionele ruimte te krijgen. Veel van de knelpunten die zijn gevonden in de structuur en inrichting zijn veroorzaakt door onvoldoende afstemming tussen de verschillende belangen in de buitenruimte.

Output centraal

Bij outputgericht werken, staat het resultaat voorop (hoe schoon/mooi moet het zijn), in plaats van de inspanning (hoe vaak schoffelen of onderhoud plegen). Het valt op dat in het beheer nog niet optimaal integraal gewerkt wordt. De kennis van de medewerkers is zo specialistisch, dat integraal werken enkel kan ontstaan door goede samenwerking tussen de verschillende disciplines (verharding, groen, riolering, meubilair, etc.) Het verbreden van de specialistische kennis van de medewerkers met een basiskennis van de overige disciplines, bevordert de afstemming van de disciplines op elkaar in beheer maar ook daarbuiten. Deze integrale visie is daarom een goede basis voor het vormen van beleid per werkveld met als insteek zo een integrale samenwerking te steunen en tot stand te brengen.

Meetlat

Het opstellen van een meetlat betekent dat de prestatie-eisen worden geconcretiseerd, waardoor bekend wordt welke kwaliteit moet worden geleverd. Vragen zoals: hoe ziet die kwaliteit er uit en hoe kunnen we dat meten?, kunnen hiermee beantwoord worden. Er worden nu verschillende type normeringen gehanteerd per werkveld om op de kwaliteit van de openbare ruimte te sturen. Het kiezen voor één meetlat voor de gehele openbare ruimte kan het integrale werken bevorderen.

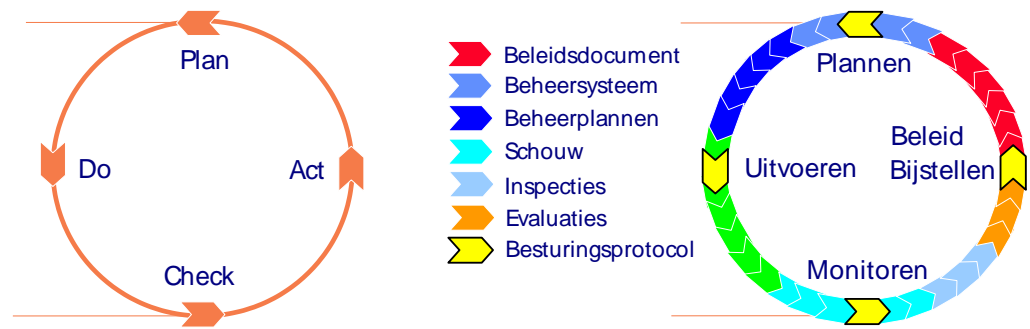
Beeld- of prestatiebestek

Aan welke eis moeten onze aannemers voldoen? Hoe kunnen we die eis zo helder mogelijk vertalen in het bestek of contract en daarbij de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit bij de marktpartij leggen? Het outputgericht werken kan ook prima vertaald worden in de contracten met externe partijen, bijvoorbeeld in een beeld- of prestatiebestek. Hierin worden de ambities van de gemeente vertaald in besteksposten, waarbij de zorg voor het bereiken van de kwaliteit bij de marktpartij ligt. Het aantal beurten wordt dus niet voorgeschreven, maar het beoogde eindbeeld.

De aannemer neemt dan het risico voor het aantal onderhoudsbeurten, wat hem stimuleert om gericht na te denken over zijn wijze van onderhoud. De RAW- systematiek biedt hier prima aanknopingspunten voor. Naast de prijs is de zorg voor de continuïteit van het onderhoud op de langere termijn een belangrijk aandachtspunt bij de selectie van de aannemer.

Toezicht

Integraal of outputgericht werken heeft invloed op de wijze van toezicht houden. Maar wat betekent deze andere manier van werken nu precies voor zowel de eigen mensen als de aannemers? Een outputgerichte wijze van werken betekent ook dat het toezicht van aard verandert. Het toezicht wordt meer gericht op controleren van de prestatie-eisen, periodiek monitoren en vastleggen van het beeld in plaats van controleren op de geleverde inspanning. Dit brengt veelal een verschuiving in competenties met zich mee. Soms zijn hiervoor gerichte trainingen nodig. Dergelijke veranderingen in de werkwijze en beheerstrategie vergen aandacht voor de menselijke kant. Veel veranderingen roepen immers weerstand op: 'zo deden we het altijd, het kan niet anders'. Maar er zijn altijd een paar medewerkers die kritisch willen kijken naar hun eigen werk, en wat het oplevert om het anders te doen. Belangrijk daarbij is dat de veranderingen als een proces worden gezien, waarbij de beleving onder en het draagvlak bij de medewerkers van het gemeentelijke aannemersbedrijf een kritische succesfactor is.

Figuur 25 PDCA cyclus

Monitoren

Het verbeteren van de kwaliteit is een cyclisch proces. In figuur 25 staat dit geïllustreerd. De in hoofdstuk 4 geformuleerde ambities vormen de basis voor dit proces. Op basis van de ambities worden maatregelen genomen om de kwaliteit bij te sturen. Het resultaat daarvan wordt beoordeeld, waarna zo nodig bijsturing plaatsvindt. Het bereiken van de afgesproken kwaliteit is een geleidelijk proces. Het behouden van de afgesproken kwaliteit is daarna de volgende zorg. Hiervoor is het nodig goed zicht te houden op de ontwikkeling van de kwaliteit. Hiervoor moet de nulmeting periodiek herhaald worden. Niet voor elk aspect van de openbare ruimte geldt eenzelfde frequentie waarin gemonitord hoeft te worden:

- civiele aspecten jaarlijks;
- groene aspecten jaarlijks of tweemaal per jaar;
- reinigingsaspecten meerdere malen per jaar tot bijvoorbeeld maandelijks (intensief bezochte gebieden).

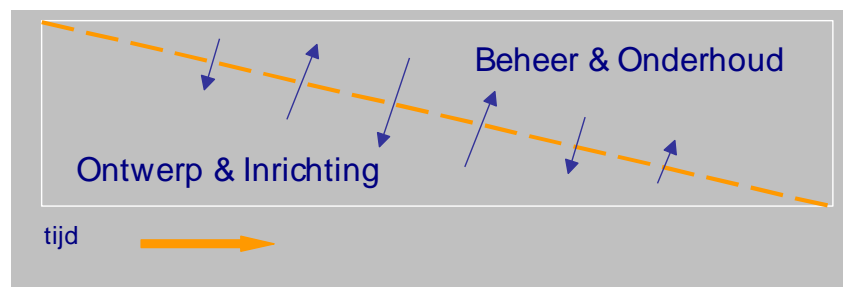
Dergelijke metingen kunnen, na een korte praktijktraining, door de toezichthouders, wijkteamleiders of voorlieden worden uitgevoerd. Door systematisch te meten volgens een vaste systematiek (een meetlat), met eenduidige normen, ontstaat een goed inzicht in de ontwikkeling van de kwaliteit. Hierover kan periodiek gerapporteerd worden in tussentijdse rapportages en Marap's, zodat het bestuur goed zicht houdt op de kwaliteitsontwikkeling. Het is zelfs mogelijk om de afgesproken kwaliteitsniveaus vast te leggen in bijvoorbeeld de programma begroting. Monitoring en terugkoppeling van de resultaten zijn dan essentieel.

Beheerbewust ontwerpen

In de structuur en inrichting zijn voornamelijk praktische knelpunten aan het licht gekomen, die veelal gerelateerd zijn aan de boomstructuur, voetpadenstructuur en de herkenbaarheid van de 30 km-wegen in woongebieden. Veel van deze knelpunten

zijn ontstaan door functiewisseling van de gebieden door de jaren heen en een gebrek aan organisatorische afstemming tussen de beheerders en ontwerpers en de verschillende disciplines. Het thema beheer bewust ontwerpen en ontwerp bewust beheren verdient daarom de aandacht.

Beheer Bewust Ontwerpen betekent dat er al in een vroeg stadium van het ontwerp nagedacht wordt over het beheren in de toekomst. Maar ook dat tijdens het beheer rekening wordt gehouden met de ambities van de ontwerper. Aandachtspunten hierbij zijn technische eisen, procesafspraken, organisatie en cultuur. Figuur 26 geeft schematisch de samenwerking tussen de beheerder en de ontwerper weer.

Figuur 26 Beheer bewust ontwerpen

5.2 Implementatie

Implementeren van het beleid

In deze integrale visie wordt het beleid op hoofdlijnen beschreven. Onder deze integrale visie is sturing nodig op detailniveau. Op het niveau, van de disciplines (groen, verharding, straatmeubilair, etc.), is het beleid nog niet verder uitgewerkt. Wanneer deze zogenaamde disciplinaire beleidsplannen worden opgesteld, dient het overkoepelende beleid, wat in deze integrale visie terug te vinden is, hierin te worden verwerkt. Voor de structuur en inrichting dient terug te worden gekeken naar de gewenste hoofdstructuur van de gemeente en voor de beheer kwaliteit naar de gekozen ambitie. De disciplinaire beleidsplannen vormen dan een praktische leidraad in het dagelijks ontwerp en beheer die gebaseerd is op een lange termijn visie.

Uitvoeren van de knelpunten

In deze visie is een aantal knelpunten aan het licht gekomen, die gerelateerd zijn aan de boomstructuur, voetpadenstructuur en de herkenbaarheid. Deze knelpunten worden vaak veroorzaakt door niet beheerbewust te ontwerpen en een slechte afstemming tussen de verschillende disciplines.

Voor de structuur en inrichting dient te worden voorkomen dat in de toekomst meer knelpunten van dezelfde aard ontstaan. Leren van de fouten van het verleden is daarom erg belangrijk. Bij het doorvoeren van veranderingen door deze knelpunten is het proces om tot verbetering en verandering te komen belangrijk. Het proces is in figuur 27 schematisch weergegeven.

Figuur 27 Proces planmatig werken

De stappen in het proces zijn als volgt:

Stap 1 Oriëntatie; het aanwijzen van een projectleider, het verkennen van het kader van het probleem of de verandering aan de hand van een fact-sheet, het toetsen van het kader met een stuurgroep (integrale samenstelling), het opstellen van een plan van aanpak (incl. ruwe kosten), goedkeuring door stuurgroep en bestuur.

Stap 2 Voorbereiding; het maken van een ontwerp dat aansluit bij het plan van aanpak en de gestelde eisen, planning maken, zacht inplannen interne en externe capaciteit, kosten specificatie, gebruiken interne adviseurs, goedkeuring ontwerp door stuurgroep en bestuur.

Stap 3 Uitvoering; ontwerp (laten) uitvoeren, coördinatie bij projectleider, interne controle bij oplevering of ingebruikname ("second opinion"), acceptatie

Het uitvoeren van deze stappen bij de (her)inrichting van de buitenruimte voorkomt het ontstaan van knelpunten.

